

SUOMEN LÄHETYSSEURAN
TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖS 2017

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

**Suomen Lähetykseuran
toimintakertomus ja
tilinpäätös 2017**

Hallitus 19.4.2018

**SUOMEN¹⁸⁵⁹
LÄHETYSSEURA**

Sisältö

1. Suomen Lähetysseuran toiminta vuonna 2017	4
2. Suomen Lähetysseuran kuusi vuotta kestävä strategiakauden (2017– 2022) ensimmäinen toimintavuosi	5
Ulkomaantyön avaintehtävät	7
Kumppanuudet ja verkostot	9
3. Keskeiset tulokset: Strategian visiot ja neljä toivon teemaa toteutuvat kahdessatoista ulkomaantyön tavoitteessa	11
4. Kotimainen toiminta	20
Keskeiset tavoitteet.....	20
Seurakuntayhteydet ja palvelu	20
Viestintä ja kustannustoiminta	24
Yksityinen varainhankinta	26
5. Hallinto	27
Järjestöhallinto.....	27
6. Henkilöstö	29
Henkilöstön määrä ja rakenne.....	29
Osaamisen ja työyhteisön kehittäminen	29
Työhyvinvointi ja yhteistoiminta.....	30
Henkilöstöhallinto	30
Kehittämistoiminta ja tukipalvelut	30

7. Talous	32
8. Toiminnan muu arviointi	34
Riskienhallinta	34
Tulevan kehityksen arviointi	34
9. Lähetysseuran ulkomaantyön toimintaympäristö vuonna 2017.....	35
LIITE 1 Ulkomaisen työn toteutus 2017	39
LIITE 2 Esimerkkejä tuloksista	41
LIITE 3 Porvoon hiippakunnan seurakuntien tukemia tuloksia ja esimerkkejä – liite osana ruotsinkielistä Suomen Lähetysseuran toimintakertomusta	
LIITE 4 Yhteistyökumppanit	49
LIITE 5 Henkilöstötiedot ja työvoimakustannukset	53
TILINPÄÄTÖS 2017	55
Tase 31.12.2017	56
Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2017	58
Liitetiedot 2017	60
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	66
Tilintarkastuskertomus.....	67

1. Suomen Lähetykseuran toiminta vuonna 2017

Suomen Lähetykseuran ulkomaantyön erityisenä tehtävänä on tavoittaa eri tavoin syrjityt ihmiset. He ovat usein yhteisöissään näkymättömiä: vammaisia, sairaita, kouluttamattomia tai muuten erittäin heikossa asemassa. He voivat olla nuoria tai naisia, joilla ei ole syntymätodistusta. He asuvat vuoristoisilla syrjäseuduilla Laosissa tai heidän työtään pidetään saastaisena, kuten nahkureita Etiopiassa tai daliteja Nepalissa. He voivat olla köyhiä kalastajia Tansanian Victoriajärven kaukaisilla saarilla.

Kirkkokumppanimme ovat uudistaneet omaa työtään niin, että heikoimmassa asemassa olevat ovat saaneet tilaa ja mahdollisuuksia elämälleen. Yhdessä järjestökumppaneidemme kanssa kirkot vaikuttavat yhteisöjen asenteisiin ja rakenteisiin muuttamalla niitä. Lähetykseura on mukana työssä kumppaniensa rinnalla ja tukena.

Ulkomaantyötä toteutettiin 30 maassa sekä erilaisissa verkostoissa yhteensä 111 kumppanin kanssa ja neljän ulkomaantyön ohjelman avulla.

Viime vuonna kehitettiin myös ympäristötyötä. Äärimmäiset sääolosuhteet kuten kuivuus ja tulvat koskettavat entistä useampia maita. Lähetykseura avasi ilmastorahaston yhteisöille lentopäästöjen kompensointiin. Reformaation juhluvuonna yksittäiset ihmiset ja seurakunnat istuttivat Toivon puita osana globaalia kirkkoa ja sen vastuuta. Sisaruut kasvavat Tansaniassa.

Lähetykseuran sekä ulkomailla että kotimaassa tehtävä vapaaehtoistyö keskitettiin saman yksikön alaisuuteen kotimaantyön osastolle. Jokainen vapaaehtoinen koulutetaan ja yhteyttä pidetään tiiviisti myös ulkomaan harjoittelujakson jälkeen. Ruotsinkielinen yksikkö on kehittänyt uusia Motion & Mission - ja Global Aktion -vapaaehtoistyön malleja. Niitä ryhdytään toteuttamaan myös suomenkielisten seurakuntien kanssa.

Tasapainoinen talous auttaa Lähetykseuraa toteuttamaan tehtävänsä. Monipuolistamme talouden rakennetta. Vakauden perusta on erityisesti seurakuntien sitoutuminen Lähetykseuran työhön. Lahjoittaminen Lähetykseuran työhön on suunnittelun, seurannan ja arviointijärjestelmien avulla turvallista ja se tuottaa tulosta.

2. Suomen Lähetykseuran kuusi vuotta kestävä strategiakauden (2017–2022) ensimmäinen toimintavuosi

Kirkollisen työn ohjelma hyväksyttiin. Ohjelma painottaa evankeliumin Hyvän Sanoman jakamista myös uusille ryhmille ja alueille. Kirkot muuttuvat avoimiksi ja ne avaavat toimintansa eri tavoin syrjityille. Ohjelma korostaa erityisesti lapsia ja nuoria, joilla on heikommat lähtökohdat elämälleen. Lisäksi ohjelma painottaa kumppaneiden hyvää johtamista ja niiden hallinnon tukemista. Lähetysseuralla on lukuisia esimerkkejä siitä, miten kristillinen usko tuo muutoksen ja vahvistaa syrjäytyneiden elämää. Vahvistimme kumppaneidemme kanssa myös yhteistä diakoniatyötä ja diakonista ajattelua.

Kummituosta laadittiin evaluaatio eli arviointi. Arviointi osoitti, että Lähetysseura on antanut toivoa juuri heikommista lähtökohdista tuleville lapsille ja nuorille. He ovat saaneet kummituen avulla perusopetuksen tai ammattikoulutuksen.

Työ on edistynyt suunnitellusti kirkollisen työn painopistemaissa (Angola, Israel, Kambodža, Kiina, Myanmar, Nepal, Pakistan, Palestiina ja Thaimaa). Temaattinen kehittämiskohde on edelleen vaikuttamistyö syrjittyjen naisten ja tyttöjen aseman parantamiseksi.

Kirkollisen työn koordinaattoreiden määrää on lisätty. Koordinaattorit tukevat kumppaneiden osaamista toiminnan suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa.

Ohjelman läpileikkaavat teemat eli sukupuolten välinen oikeudenmukaisuus, ympäristö ja ilmastonmuutos sekä konfliktisensitiivisyys on otettu esiin keskusteluissa kumppaneiden kanssa. Lisäksi omille työntekijöille sekä yhteistyökumppaneille Kolumbiassa ja Venezuelassa järjestettiin psykososiaalisen tuen koulutus. Se vahvistaa arkisia rutiineja kriisitilanteessa sekä tarjoaa keskusteluapua, koulutusta, vertaistukea ja tarvittavaa hoivaa. Samalla se vahvistaa yhteisöjen omaa kykyä tarjota henkistä tukea sitä tarvitseville.

Lähetysseuran kehitysyhteistyö tukee erityisesti vammaisten ihmisten, naisten ja tyttöjen, syrjityssä asemassa olevien etnisten, uskonnollisten sekä muiden vähemmistöjen ja ryhmien ihmisoikeuksien toteutumista. Yhteistyö-

kumppaneinamme ovat paikalliset kirkot ja kansalaisjärjestöt sekä samaa asiaa ajavat kansainväliset verkostot.

Kehitysyhteistyörahoituksemme tulee pääosin ulkoministeriöltä osana Suomen kehitysyhteistyörahoitusta. Vuonna 2017 ulkoministeriö myönsi Lähetysseuralle 5,1 miljoonaa euroa, josta käytettiin 4,8 miljoonaa ja loput kirjattiin ennakkoksi seuraavalle vuodelle. Lisäksi kehitysyhteistyötä rahoitetaan seurakunnilta, yksityisiltä ihmisiltä ja yhteisöiltä saaduilla lahjoituksilla.

Vuoden aikana kehitettiin tulosperustaisuutta, seurantaa ja tarvittavia järjestelmiä sekä laadittiin uusi kehitysyhteistyön ohjelmadokumentti.

Kehitysyhteistyöohjelman mukaisesti jatkettiin hankkeita olemassa olevien kumppaneiden kanssa. Käynnissä olevien hankkeiden vuosisuunnitelmat laadittiin edellisen hankesuunnitelman pohjalta ja niihin tehtiin vuoden toiminnallinen lisäys. Työssä korostuivat syrjäytettyjen ryhmien kuten naisten ja tyttöjen, vammaisten henkilöiden, etnisten ryhmien ja sosiaalisesti heikossa asemassa olevien ihmisoikeudet.

Vuoden 2016 valtion kehitysyhteistyön määrärahaileikkaukset vaikuttivat yhteistyökumppaneiden toimintaan vuonna 2017. Työtä tehtiin pienemmillä henkilö- ja materiaaliressursseilla, mikä vaikeutti osaltaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Keväällä 2017 valmistunut rauhantyön ohjelma on Lähetysseuran ensimmäinen rauhantyön systemaattiseen kehittämiseen ja toimeenpanoon tähtäävä ohjelma. Ohjelmakauden alussa on laadittu selvityksiä Lähetysseuran lähestymistavan ja lisäarvon tarkentamiseksi.

Ohjelma keskittyy kolmeen painopisteeseen: dialogiprosessien tukeen, median rooliin konflikteissa ja psykososiaaliseen tukeen konfliktien uhreille. Psykososiaalinen tuki on keskusteluapua, koulutusta, vertaistukea ja tarvittavaa hoivaa arjen rutiineihin. Lisäksi se tukee yhteisöjen omaa kykyä tarjota henkistä tukea sitä tarvitseville.

Osana kehityspoliittista vaikuttamistaan Lähetysseura on KEPAn ja Kehyksen yhdistyessä ollut aktiivisesti vaikuttamassa kehitysyhteistyön uuden yhteisen yhteistyö- ja kattojärjestön strategiaan ja valmisteluprosessiin.

Vaikuttamistyön ohjelmalla on kolme painopistealuetta: haavoittuvien ryhmien ihmisoikeudet, oikeudenmukainen rauha ja taloudellinen oikeuden-

mukaisuus. Vuoden 2017 aikana erityisesti oikeudenmukainen rauha on ollut kehittämisalueena.

Haavoittuvien ryhmien ihmisoikeuksien osalta yhteistyö ulkoministeriön kanssa on syventynyt. Lähetysseuran asiantuntijaprofiili uskonnonvapautta edistävänä toimijana on kasvanut. Koulutusyhteistyömme uskonnonvapautuskysymyksistä ulkoministeriön kanssa on vakiinnuttanut asemansa. Keskustelu-yhteys keskeisiin vammaisten henkilöiden oikeuksia edistäviin toimijoihin on niin ikään syntynyt. Lähetysseuralla on aktiivinen rooli ulkoministeriön koolle kutsumassa kansainvälisen vammaispolitiikan koordinaatioryhmässä. Sillä on läheiset yhteistyösuhteet myös ulkoministeriön keskeisiin neuvonantajiin.

Lähetysseuran ulkomaantyöntekijät ovat työssään vahvistaneet hankkeiden toteutumista, kouluttaneet paikallisia työntekijöitä sekä toimineet asiantuntijoina kumppaneiden tukena.

Ulkomaantyön avaintehtävät

Ulkomaantyön avaintehtävät vuonna 2017 olivat vuosikokouksen päättämän toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti:

1. Lähetysseura seuraa asetettujen mittareiden avulla tavoitteiden edistymistä. Strategiakauden aikana kehitämme menetelmiä entistä laadukkaamman tiedon keräämiseksi työmme vaikuttavuudesta ja tuloksista.

Vuosi 2017 oli nykyisen strategiakauden ensimmäinen vuosi ja raportoinnin osalta vertailupohja koko strategiakauden 2017–2022 tuloseurannalle. Vuoden 2017 aikana merkittävä saavutus oli sähköisen raportointiportaalin valmistuminen. Sen avulla tulosperustainen vuosiraportointi toteutettiin nyt ensimmäistä kertaa Lähetysseuran historiassa sähköisesti.

2. Vuoden 2017 aikana käymme kumppaneidemme kanssa läpi 15 kumppanuussopimusta ja varmistamme, että ne vastaavat kaikkien osapuolten arvoja ja tavoitteita.

Strategiakauden aluksi heti alkuvuodesta 2017 kirjoitettiin uudet hankesopimukset lähes kaikkien kirkollisen työn kumppaneiden kanssa. Sopimuskaudet ovat yleensä kolmivuotisia. Myös uusista kumppanuussopimuksista on käyty keskustelua vuoden 2017 aikana muun muassa Thaimaassa ja Virossa, mutta varsinainen kumppanuussopimusten päivitys siirtyi vuodelle 2018.

3. Jatkamme uudentyyppisten kansainvälisten kumppanuksien ja verkostojen kehittämistä.

Suomen Lähetysseuran hallitus päätti kesällä 2017 hakea ACT-allianssin täysjäsenyyttä ja jäsenyys hyväksyttiin vuoden 2018 puolella. ACT-allianssi on verkosto kirkkoille ja järjestöille, jotka toimivat kehitysyhteistyössä, humanitaarisessa avussa ja vaikuttamistyössä. Jäsenyys on Lähetysseuralle ja sen kumppaneille keskeinen väline tukea etelän yhteistyökumppaneita.

Ympäristö ja ilmastonmuutos on yksi Lähetysseuran työn läpileikkaavista teemoista. Ilmastorahasto perustettiin vuonna 2017 vastaamaan kotimaiseen haasteeseen. Sen kautta Lähetysseura kompensoi omista lentomatkoista syntyneet päästöt ja rahaston avulla on istutettu ensimmäisessä vaiheessa puita Tansanian Kishapuun. Erillinen ilmastorahasto mahdollistaa kompensoinnin myös muille organisaatioille ja seurakunnille. Siihen liittyi ensimmäisenä Kirkkohallitus.

Lähetysseuralle on muodostunut laaja kansainvälinen verkosto uskonnonvapausasiantuntijoista ja -toimijoista. Lähetysseura on ollut muun muassa perustajajäsenen pohjoismaisessa ekumeenisessa uskonnonvapausverkostossa (NORFORB), joka tekee vaikuttamis- ja koulutusyhteistyötä, tutkimusta ja varainhankintaa.

4. Ohjelmatyö

Kirkollisen työn ja vaikuttamistyön ohjelmat hyväksyttiin alkuvuodesta 2017. Rauhan ja sovinnon ohjelma valmistui keväällä 2017. Kehitysyhteistyöohjelma kaudelle 2018–2021 valmistui kesällä 2017.

5. Luterilaisen maailmanliiton yleiskokous Windhoekissa toukokuussa 2017

Luterilaisen maailmanliiton 12. yleiskokous järjestettiin 10.–16.5.2017 Namibian Windhoekissa ja samalla juhliittiin 500-vuotisen reformaation merkkipuotta. Kokouksessa tuotiin esiin myös Lundissa järjestetty avajaisjuhla, jossa roomalaiskatolinen kirkko ja Luterilainen maailmanliitto sitoutuivat syvenevään yhteyteen. Luterilaisen maailmanliiton uudeksi presidentiksi valittiin nigeriläinen piispa Filibus Panti Musa.

Kokouksen päätteemana oli Vapautettu Jumalan armosta. Yleiskokous vahvisti luterilaisuutta maailmanlaajuisena liikkeenä, joka edustaa yli 74 miljoonaa luterilaista 98 maassa. Suomen Lähetysseuralle kokouksen järjestäminen

Namibiassa oli erityisen suuri ilo. Yhdessä Namibian evankelisluterilaisen kirkon kanssa kokouksen näyttelytilassa esitettiin kuvasarjaa kirkon historiasta. Namibian työntekijämme Sakari Löytty oli tärkeässä roolissa kokouksen musiikki- ja jumalanpalveluselämässä.

Lähetysseura järjesti yleiskokouksessa myös työpajan äidinkielen opetuksen merkityksestä, josta vastasi kasvatustieteiden tohtori Kimmo Kosonen. Kokouksen loppuasiakirjaan saatiin kirjattua maininta koulutuksen tärkeydestä ja nimenomaan äidinkielen opetuksen merkityksestä oppimiselle. Kokoukseen osallistuivat toiminnanjohtaja Seppo Rissanen, ulkomaantyönjohtaja Rolf Steffansson ja kirkollisen työn päällikkö Pia Kummel-Myrskog. Puheenjohtaja Matti Repo kuului kirkon delegaatioon. Lisäksi Namibian työntekijät Päivi ja Ilkka Repo osallistuivat kokoukseen. Toimituspäällikkö Pirre Saario vastasi viestinnästä.

Yleiskokous hyväksyi yksimielisesti myös Luterilaisen maailmanliiton lähetyskonferenssissa syntyneen lähetysasiakirjan, jonka tuottamiseen Lähetysseura osallistui aktiivisesti. Asiakirjassa vahvistetaan Luterilaisen maailmanliiton lähetysnäky, johon kuuluu Lähetysseuran strategiaa tukevat julistus, diakonia ja vaikuttamistyö. Lisäksi kokous hyväksyi myös Venezuelaa ja Lähi-itää koskevia lausuntoja. Edellä mainitut maat ovat myös Lähetysseuran toiminta-alueita. Syyriä koskevassa lausunnossa kokous nosti esille muun muassa paikallisten rauhantekijöiden roolia.

Kumppanuudet ja verkostot

Suomen Lähetysseura teki yhteistyötä 111 kumppanin kanssa (LIITE 4). Kumppaneista 6 oli kansainvälisiä kirkkoliittoja tai niiden alaisia verkostoja. Kirkkoja, niiden alaisuudessa toimivia järjestöjä, kansallisia ekumeenisia neuvostoja ja kumppanuusyhteistyötä koordinoivia verkostoja oli 30. Lisäksi oli 33 kansainvälistä ja kansallista kristillistä järjestöä sekä 19 kirkkojen tai kirkkoliittojen laitosta, jotka tarjoavat opetusta, terveydenhoitoa ja sosiaalipalveluja. Kansallisia ja kansainvälisiä kansalaisjärjestöjä oli 23.

Kambodžan luterilaisessa kirkossa (LCC) vihittiin vuonna 2017 sen ensimmäinen oma pappi ja Thaimaan evankelisluterilainen kirkko (ELCT) puolestaan hyväksyi naisten oikeuden pappisvirkaan. Kirkon ensimmäiset naiset vihittään papeiksi huhtikuussa 2018.

Myanmarin luterilaiset kirkot otettiin Luterilaisen maailmanliiton alueellisen verkoston eli Mekong Mission Forumin täysjäseniksi.

Dikoni-säätiön ylläpitämän lasten turvakoti Dikonin laajennustyöt Viipurissa valmistuivat syksyllä 2017. Turvakodin toimintaedellytykset ovat uusien tilojen myötä parantuneet huomattavasti.

Vuoden 2017 aikana aloitettiin uusi kumppanuus Al Amana -keskuksen kanssa. Keskus sijaitsee Omanin sulttaanikunnassa. Se on ainoa ekumeeninen kristillispohjainen järjestö, joka on erikoistunut uskontojen väliseen vuoropuheluun ja rauhan rakentamiseen Arabian niemimaalla. Keskuksen tehtävänä on tukea kristittyjen ja muslimien välistä vuoropuhelua. Al Amana pyrkii lisäämään ekumeenista ja uskontojen välistä yhteistyötä sekä kumppanuutta kirkkojen, uskonnollisten järjestöjen ja säätiöiden kanssa, jotka tukevat kristittyjen ja muslimien rauhanomaista yhteiseloa länsimaisen maailmankatsomuksen ja islamilaisen ymmärryksen kesken.

Suomen Lähetysseura aloitti Nepalissa yhteistyön mielenterveyspotilaiden oikeuksia ja kuntoutusta kehittävän Koshis-järjestön kanssa. Yhteistyöprojektissa pyritään vaikuttamaan poliittisiin päättäjiin, jotta Nepalilain lainsäädäntö ja sisäiset ohjeet olisivat Nepalilain solmimien kansainvälisten sopimusten mukaisia.

Suomen Lähetysseura aloitti yhteistyön Zimbabween kirkkojen neuvoston (ZCC) kanssa vuoden 2017 lopulla. Lähetysseura tukee rauhan ja sovinnon työtä Zimbabween poliittisessa murrosvaiheessa. Kirkot yhdessä muiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa haluavat vaikuttaa siihen, että Zimbabwe kulkee kohti demokratiaa ja sovintoa.

Lähetysseuran yhteistyö Singaporen luterilaisen kirkon (LCS) thaisiirtolaistyötä tekevän Thai Good News Centerin kanssa päätettiin lopettaa vuonna 2017.

Yhteistyösopimus lähetysslentäjäjärjestö MAF Suomi ry:n kanssa päättyi vuoden 2016 lopussa. MAF Tansanian palveluksessa olleet työntekijät palasivat Suomeen maaliskuussa 2017. Työ päätettiin, koska kumppanuusverkostossa ei tuotu esiin tarvetta avustuslentotoiminnan jatkamiselle.

3. Keskeiset tulokset vuonna 2017: Strategian visiot ja neljä toivon teemaa toteutuvat kahdessatoista ulkomaantyyön tavoitteessa

Toivon teema 1: Todistamme Jumalan rajoja ylittävästä rakkaudesta

Kumppaneidemme kanssa ylitämme rohkeasti maantieteellisiä, kulttuurisia ja sosiaalisia rajoja todistaaksemme Jumalan rakkaudesta sanoin ja teoin.

Ulkomaantyyön tavoite 1: Kristillisen sanoman ulkopuolella olevat ovat kohdanneet Jumalan rajoja ylittävän rakkauden.

Keskitymme erityisesti siihen, että evankeliumin Hyvä Sanoma tavoittaa uusia ihmisryhmiä ja kirkko vahvistaa omaa hengellistä työtään ja ryhmiään tällä strategiakaudella.

Suomen Lähetysseuran yhteistyökirkkoista Itä-Afrikan suuret luterilaiset kirkot jatkoivat kasvuaan. Luterilaisen maailmanliiton tilastojen mukaan Mekane Yesus -kirkon (EECMY) jäsenmäärä Etiopiassa on jo 7,8 miljoonaa ja Tansanian evankelisluterilaisen kirkon (ELCT) jäsenmäärä 6,5 miljoonaa. Eteläisessä Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa vastaavaa merkittävää kasvua ei ole ollut. Suurin muutos on, että monet perinteisten kirkkojen jäsenistä siirtyvät nopeasti kasvaviin menestysteologiasta vaikutteita ottaneisiin helluntailais-karismaattisiin liikkeisiin. Koko Saharan eteläpuolisessa Afrikassa kirkkojen elämä on voimakkaasti pirstoutunut, koska jatkuvasti syntyy uusia kirkkokuntia.

Etelä-Amerikassa, esimerkiksi **Boliviassa**, luterilainen kirkko kasvaa voimakkaasti. Bolivian länsiosassa sijaitsevassa Viachassa ja eteläisessä Tarijassa avattiin molemmissa kirkko ja lasten toimintakeskus. La Pazista etelään sijaitsevassa Sorassa aloitettiin kirkon rakentaminen.

Bolivian kirkko tekee työtään erityisesti maaseudulla alkuperäiskansojen alueilla. Seurakuntalaiset tekevät paljon vapaaehtoistyötä. Kirkolla on kolme erilaista teologista koulutusohjelmaa ja niihin osallistui yhteensä noin 150 opiskelijaa. Koulutuksesta vastaa Brasiliassa vuonna 2014 perustettu Sustainability Institute

(SI), joka vahvistaa juuri luterilaisten kirkkojen teologista identiteettiä. Lähetysseura tukee instituutin toimintaa Luterilaisen maailmanliiton kautta.

Lue lisää tämän tavoitteen tuloksista liitteessä 2:

- **Angolassa** umbundunkielinen Uusi testamentti on jo painokunnossa.
- **Nepalissa** Ebenezerin raamattukoulusta valmistui 21 opiskelijaa teologian kandidaatiksi ja kirkon työntekijöiksi.

Ulkomaantyön tavoite 2: Seurakunta toimii avoimena yhteisönä ja ylittää rajoja osana maailmanlaajuisia kirkkoa.

Keskeisinä alatavoitteina halutaan vahvistaa seurakuntalaisten tietoisuutta syrjinnästä ja mahdollistaa syrjittyjen ryhmien tuleminen mukaan seurakuntaan.

Tulokset näkyvät erityisesti seurakuntakeskuksissa **Kambodžan** Kampong Chamissa, Kampon Chanangissa ja Phnom Penhissä. Ne toimivat avoimina yhteisinä ja kokoavat alueella asuvia kristittyjä ja ei-kristittyjä yhteyteensä. Maaseudulla sijaitsee niin sanottu Life Center, jossa on erityisesti ei-kristitystä taustasta tulevia lapsia ja nuoria. Se kouluttaa ja opastaa maatalouteen. Kirkon työntekijöiden vierailut lasten kodeissa ovat tehneet seurakunnan tutuksi ja kirkosta on tullut osa ihmisten jokapäiväistä elämää.

Lue lisää tuloksista liitteessä 2:

- Sadat seurakunnat **Etiopiassa** ovat avanneet ovensa työnsä tai syntyperänsä vuoksi syrjityille ihmisille, jotka ennen olivat suljettuja enemmistön yhteisön ulkopuolelle.
- **Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN)** ekumeenisen diakonian asiakirjan valmistelussa on ollut mukana varatoiminnanjohtaja, nykyinen toiminnanjohtaja Rolf Steffansson. KMN:n hanketyössä diakoniakasvatuksen ja hengellisen työn osuudet ovat vahvistuneet.

Toivon teema 2: Puolustamme syrjittyjen ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia.

Kumppaneidemme kanssa teemme työtä syrjittyjen ryhmien aseman ja ihmisoikeuksien vahvistamiseksi.

Ulkomaantyön tavoite 3: Sukupuolen vuoksi syrjityt naiset ja tytöt tunnistavat uusia mahdollisuuksia ja hyödyntävät niitä.

Pakistanissa Peshawarin hiippakunnassa naiset käsittelevät naisiin kohdistuvaa väkivaltaa sekä naisten ja tyttöjen oikeuksia. Kokoonnotukset lisäsivät naisten ja tyttöjen tietoisuutta omasta asemastaan ja oikeuksistaan sekä auttavat jakamaan kokemuksia ja saamaan tukea toisilta. Hiippakunnan naistyö vahvisti myös naisten hengellistä kasvua ja asemaa seurakunnassa.

Senegalissa lukutaitotyö on kohentanut naisten arvostusta, toimeentuloa ja asemaa yhteiskunnassa. **Etelä-Afrikassa** kumppanimme Tswane Leadership Foundation (TLF) jatkoi terapiapalveluiden tarjoamista sukupuoleen perustuvaa lähisuhdeväkivaltaa kokeneille. **Tansaniassa** naisten tilanteen parantuminen on näkynyt esimerkiksi siinä, että naisia on hankkeeseen osallistuneissa kylissä yli puolet vaaleilla valituista päättäjäistä. Naisten luottamus omaan osaamiseensa on kasvanut merkittävästi eivätkä miehet ainakaan vastusta naisten osallistumista päätöksentekoon.

Boliviassa alkuperäiskansojen naisia on neljässä kylässä koulutettu alpakka-tuotteiden valmistukseen ja kutomakoneiden käyttöön. Tuotteita myydään paikallisilla markkinoilla sekä La Pazin turistialueen käsitökaupassa.

Kambodžassa köyhien kyläyhteisöjen naiset aloittivat ruokakasvien viljelyn ja naisista tuli aktiivisia viljely- ja säästöryhmien jäseniä. Ruokakasvien, sienten viljelyn, kanan- ja kalankasvatuksen avulla myös perheiden oma ruokavalio on monipuolistunut. Äitiys- ja lapsiterveys ovat parantuneet koulutuksilla. Hankkeesta vastasi Church World Service (CWS).

Lue lisää tuloksista liitteestä 2:

- **Etiopiassa** naisten säästö-lainaryhmien jäsenet rohkaisevat toinen toisiaan.
- **Nepalissa** naiset ovat päässeet yhteisöryhmiin, joissa heidän tietoisuutensa omista oikeuksistaan ja mahdollisuuksistaan on lisääntynyt.

Ulkomaantyön tavoite 4: Vammaiset henkilöt elävät omaehtoisesti esteettömämmässä ympäristössä osana yhteiskuntaa.

Nepalissa yli 320 vammaista oppilasta sai mahdollisuuden perus- ja jatko-opiskeluun kummiohjelmassa. Lisäksi muutamat vammaiset nuoret ovat saaneet mahdollisuuden opiskella yhdessä maan parhaista kouluista. Erityislasten kuntoutuskeskus **Pakistanissa**, Peshawarissa, tukee lapsia ja perheitä yhteisöpohjaisen kuntoutuksen avulla sekä antaa erityisopetusta, puheterapiaa ja mahdollistaa perheiden vertaistukea.

Lue lisää liitteestä 2:

- **Venäjällä** Kazhdjy-säätiö tukee vammaisten lasten perheitä.
- **Kambodžassa** keskivaikeasti ja vaikeasti vammaiset pääsivät kouluun.
- Psykososiaalinen tuki **Kolumbiassa** vahvistaa erityisesti vammaisia henkilöitä.
- Vaikuttamistyö **Nepalissa** vammaisten oikeuksien toteutumiseksi etenee.
- **Senegalissa** vammaisten tarpeet tulevat näkyväksi osaksi työtä.

Ulkomaantyon tavoite 5: Vähemmistöt toteuttavat omaa kulttuuriansa ja elämäntapaansa vuorovaikutuksessa ja osana ympäröivää yhteiskuntaa.

Länsi-Etiopiassa Bench-Majin alueella oppilaiden itseluottamus äidinkieltä käyttävissä luokissa on kasvanut. Lähes kaikissa kouluissa äidinkielellä opiskelevien oppilaiden koetulokset ovat hiukan paremmat kuin vieraalla kielellä opiskelevien. Äidinkieleen perustuva monikielinen opetus on laajentunut maakunnassa. Oppilaita äidinkielisissä luokissa on tällä hetkellä noin 57 000, kun heitä pilottihankkeen alussa oli noin 500. Lisäksi Etiopian Shunito Yeri - ja Shabuye Sang -hankkeissa enemmistö- ja vähemmistöryhmät ovat lähentyneet. On saatu kouluja omille kylille, suojattu yhdessä vesipaikkoja ja nyt voidaan syödä yhteisessä pöydässä.

Lue lisää liitteestä 2:

- **Nepalissa** United Mission to Nepal (UMN) Mugun läänin dalit-tyttöjen kummiohjelmassa suora tuki kohdistuu syrjityn vähemmistön tytöille ja heidän kauttaan heidän perheilleen.
- **Kambodžassa** etnisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien kyläyhteisöjen toimeentulo parani.

Ulkomaantyon tavoite 6: Riistetty ja hyväksikäytetyt toipuvat ja päättävät omasta elämästään osana yhteiskuntaa.

Tansaniassa albinismien kanssa elävät tytöt ovat saaneet ammatillista koulutusta ja yhteisön tietoa albinismista on lisätty. Morogoron seksityöläisille annettiin uuteen ammattiin tähtäävää koulutusta sekä starttirahaa uuden bisneksen perustamiseen. Samoin hyväksikäytetyille lapsille on järjestetty mahdollisuus koulunkäyntiin sekä heidän ihmisarvoaan tuetaan heidän yhteisössään.

Boliviassa työtätekevät ja turvakodeissa asuvat kaivoslapset ja nuoret Llallaguan ja Uncían kaivoskaupungeissa ovat kouluttautuneet ammatillisilla kursseilla kevyempään työhön. He ovat saaneet tukiopetusta perus- ja lukiotason koulunkäyntiin. Työtätekevillä lapsilla ja nuorilla on myös oma järjestö CEPROMIN puolestapuhujana. Järjestön osaaminen on vahvistunut ja se tekee tuloksellista vaikuttamistyötä.

Lue lisää tuloksista liitteessä 2:

- **Kolumbiassa** kirkon toteuttamassa Ecovida-ympäristöhankkeessa Boyacán maakunnan köyhimpien alueiden väestön ruokaturva ja vesitilanne ovat parantuneet, kun sinne perustettiin kasvihuoneita ja -maita.
- **Botswanassa** perustettiin kouluihin ihmisoikeuskerhoja ennaltaehkäisemään ihmisoikeusrikkomuksia.

Ulkomaantyön tavoite 7: Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret oppivat elämäntaitoja ja vastuullisen aikuisuuden perusteita.

Zimbabwessa Gwain isoäitien kokonaisvaltaisen hoivan piirissä oli lähes 500 orpoa tai muutoin haavoittuvassa asemassa olevaa lasta. Yhteisön negatiivinen ja syyllistävä suhtautuminen orpoihin ja marginaalissa eläviin lapsiin on muuttanut myönteisemmäksi. Ymmärretään ilmiön syntyä ja taustoja eikä syyllistetä lapsia. Lasten ja nuorten tietoisuus omista oikeuksistaan on johtanut itsetunnon kasvuun. Lasten oppimien elämäntaitojen avulla heidän mahdollisuutensa terveempään, turvallisempaan ja onnellisempaan aikuisuuteen ovat parantuneet.

Lue lisää tuloksista liitteestä 2:

- **Etiopian** Dessien alueella aids-orpojen tukihankkeella on saavutettu merkittäviä myönteisiä tuloksia.
- Tyttöpartiot on virkistäneet **Namibian** pohjoisalueen tyttötyötä.
- **Laosissa** hyvin eristyksissä olevilla alueilla asuvat etnisiin vähemmistöihin kuuluvat nuoret pääsivät kouluttautumaan yhteisötaiteilijoiksi ja tarinankertojiksi.

Toivon teema 3: Muutamme maailmaa oikeudenmukaisemmaksi.

Kumppaneidemme kanssa kamppailemme taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta.

Ulkomaantyön tavoite 8: Poliittiset päättäjät ja talousvaikuttajat tiedostavat ihmisoikeuksien toteutumisen esteitä ja toimivat niiden poistamiseksi.

Osana rauhantyötään Lähetysseura onnistui luomaan syyrialaisille ja myanmarilaisille rauhantoimijoille tärkeitä mahdollisuuksia kansainväliseen vaikuttamiseen. Luottamuksellinen vuoropuhelu syntyi kansainvälisessä National Dialogues -konferenssissa Helsingissä muun muassa yritysvastuu- ja ihmisoikeuskysymyksistä Myanmarissa ja erityisesti Rohingya-tilanteesta.

Lähetysseura osallistui aktiivisesti Suomen kolmannen kansallisen ”Naiset, rauha ja turvallisuus” -toimintaohjelman (1325 NAP) kehittämiseen yhdessä ulkoministeriön ja muiden järjestöjen kanssa. Lähetysseura korosti erityisesti naisten osallistamisen tärkeyttä kaikilla tasoilla kansallisissa dialogiprosesseissa.

Lähetysseura järjesti myös sivutapahtuman, jonka teemana oli syyrialaisen kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen ja osallistuminen Syyrian vakauttamista ja kehittämistä koskevaan suunnitteluun ja ohjelmien toimeenpanoon. Tilaisuus mahdollisti syyrialaisien rauhantoimijoiden suoran vuoropuhelun YK:n keskeisten virkamiesten kanssa. Syyrian asunto-, maa- ja omaisuuskytymyksiin osana konfliktinratkaisua perehdyttiin joulukuussa järjestetyssä asiantuntijaseminaarissa.

Virossa vaikuttamistyö on osa perhekeskuksen toimintaa. Perhekeskus on pitänyt esillä vaikeuksissa olevien perheiden ja lasten asemaa useissa haastatteluissa lehdis- tai sähköisissä viestimissä. Pakolaistyössä perhekeskus on ollut mukana. Se on tukenut ja neuvonut pakolaisten kanssa työskenteleviä tahoja ja auttanut verkostomallisen työn kehittymistä. Perhekeskus on luonut yhteiskunnassa myönteistä käsitystä kirkosta, joka välittää perheistä ja on perhetyön kysymyksissä tasa-arvoinen keskustelukumppani. Perhekeskus on ollut mukana yhteiskunnallisissa verkostoissa kehittämässä lastensuojelutyötä, perheväkivallan hoitomallia ja perhesuhteiden tukemista Virossa. Viron kirkko ja sen toimintaperiaatteet sekä arvopohja ovat tulleet ymmärrettävämmäksi perhekeskuksen medianäkyvyyden myötä.

Lue lisää vaikuttamistyöstämme liitteestä 2:

- **Kambodžassa** parani lastenkotien minimistandardien valvonta.
- **Kolumbiassa** vammaiset henkilöt ovat saaneet oikeusapua juristilta.

Ulkomaantyön tavoite 9: Kansalaisyhteiskunnan johtajat puolustavat aktiivisesti syrjittyjen oikeuksia.

Botswanassa järjestökumppanimme BONELAn toiminnanjohtaja ja ohjelma-koordinaattorit saivat medianäkyvyyttä ja puhuivat ihmisoikeuksista suurelle yleisölle. Erityisesti ihmisoikeudet työpaikoilla olivat esillä ja samoin työnantajien ja -tekijöiden velvollisuudet. BONELAAan otettiin yhteyttä ihmisoikeusrikkomusten tapahduttua. BONELA vei tapauksia poliisille ja joitakin myös eteenpäin neuvottelu- tai oikeusteitse kuten vammaisen lapsen raiskauksen, tahallisen hi-viruksen tartuttamisyrityksen ja pysyvän työkyvyttömyyden aiheuttamisen.

Lue lisää liitteestä 2:

- **Nepalissa** järjestettiin neuvotteluja kirkkojen ja kristillisten järjestöjen johtajille uskonnonvapaudesta, kastisyrjinnästä ja naiseen kohdistuvasta väkivallasta.
- **Etelä-Afrikassa** asunnottomien oikeuksien puolesta tehtiin vaikuttamistyötä mediassa.
- **Kambodžassa** järjestettiin koulutusta ajankohtaisista lastensuojelukysymyksistä.
- **Tansaniassa** uskonnollisten johtajien tieto ihmisoikeuksista on lisääntynyt.

Ulkomaantyön tavoite 10: Kumppanikirkot ja -järjestöt toimivat ammattitaitoisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti.

Lähetysseuran työntekijä aloitti **Omanin** Al Amana -keskuksen toiminnanjohtajana syksyllä 2017. Työssään hän laati keskukselle uuden toimintasuunnitelman sekä vahvisti keskuksen yhteyksiä ja osaamista uskontodialogin asiantuntijana. Hän vahvisti osaamisellaan myös Lähetysseuran Tansanian-työtä ja sen uskontodialogia.

Lue lisää liitteestä 2:

- Thaimaassa hankehallinto on vahvistunut.
- Täsmäkoulutuksia Boliviassa ja Nepalissa.
- Kuurojen asema on parantunut Etiopiassa.
- Kambodžassa projektisuunnittelu auttoi selkeämpiin tavoitteisiin.

Toivon teema 4: Rakennamme rauhan ja sovinnon edellytyksiä.

Kumppaneidemme kanssa edistämme rauhaa ja sovintoa paikallisissa yhteisöissä ja yhteiskunnissa.

Ulkomaantyön tavoite 11: Konfliktin osapuolet vahvistavat keskinäistä luottamusta ja työskentelevät yhteisten ratkaisujen löytämiseksi.

Kolumbiassa konfliktin osapuolille ja uhreille järjestettiin 34 koulutusta ja tapaamista Rauhan talo - ja Kokonaisvaltaisen lähetystyön vahvistamishankkeiden avulla. Nuoret ja naiset sekä heidän yhteisönsä ovat oppineet uusia konfliktin ratkaisutapoja ja jälleenrakennusta. He ovat valmiita hyödyntämään oppimaansa perheissään ja yhteisöissään. Naiset ovat valmiita käsittelemään menneisyyden haavoja ja rakentamaan rauhaa.

Vuoden aikana hankkeiden hyödynsaajien ja osallistujien määrä oli kasvanut. Psykososiaalista tukea ja koulutusta on saanut yhteensä noin 250 henkilöä. Sen myötä nuoret ja naiset ovat oppineet ilmaisemaan itseään paremmin ja uskaltavat puhua myös aroista asioista. Osallistujat ymmärtävät tarvitsevansa apua ja tukea. Ryhmän vertaistuki ja henkilökohtainen apu auttavat osallistujia pääsemään irti menneisyydestä.

Lähetysseura on tukenut **Myanmarin** rauhanprosessia vuodesta 2012. Viime vuonna työn keskeisenä tuloksena syntyi luonnos rauhanprosessin uudesta neuvottelukehyksestä ”Roadmap for Federal Negotiations”, jonka avulla pyritään ratkaisemaan muun muassa rauhanprosessin rakennetta ja päätöksentekotapoja.

Ulkomaantyön tavoite 12: Rauhankorjaukset osallistavat konfliktin ratkaisun kannalta olennaisia ryhmiä, erityisesti naisia, rauhantyydytys.

Syyria-hanke vahvistaa paikallisia rauhantoimijoita. Raportointikaudella syyrialaisien rauhantoimijoiden keskinäiset verkostot ja yhteydet YK-toimijoihin ovat vahvistuneet ja samoin rauhantoimijoiden oma osaaminen. He vaikuttivat sisäisesti yhteisöissään sekä mahdollistivat paikallisten ja kansainvälisten toimijoiden vuoropuhelua ja työpajoja. Nämä uudet roolit ovat vahvistaneet työn vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta. Naisten osallisuus on kasvanut. Jo lähes 50 prosenttia hankkeen piirissä olevista syyrialaisista on naisia.

Kolumbian Luterilaisen maailmanliiton maaohjelmaa toteuttavat paikalliskumppanit ovat osallistuneet aktiivisesti muun muassa rauhansopimuksen

jälkeisen ajan rauhanrakentamiseen. Afrokolumbiaisten ja alkuperäiskansojen yhteisöt ovat toimineet sovinnon aikaansaamiseksi entisten taistelijoiden ja konfliktin uhrien välille. Maa- ja väkivallan kunnioittaminen on osa sovintoa. Psykososiaalinen tuki on auttanut sodan uhreja.

Nepalissa Sanjalin rauhanhanke on saanut poikkeuksellisen hyvin Etelä-Nepalin muslimiyhteisöjen naiset yhteisöjensä rauhantyöhön. Työn tuloksena naiset ovat saaneet luvan ja mahdollisuuden poistua kotoaan ilman aviomiestä ja kokoontua yhteen keskenään. Naisryhmien vertaistuellalla naiset ovat saaneet luvan käyttää ehkäisyä, mikä vähentää kohdunlaskeumia ja synnytyskomplikaatioita. Se puolestaan on vähentänyt avioeroja ja yhteisöjen riitaisuutta. Eri uskontojen yhteiset juhlat ovat lisänneet rauhanomaista yhteiseloä.

4. Kotimainen toiminta

Keskeiset tavoitteet

Kotimaisen toiminnan keskeiset tavoitteet ovat mahdollistaa kokonaisvaltainen lähetystyö ulkomailla, kasvattaa seurakunnilta ja yksityisiltä saatuja kannatus-tuloja ja lisätä työn tukijoiden määrää.

Seurakuntayhteydet ja palvelu

Lähetysseuran kotimainen työ tukee seurakuntia niiden missionaarisuuden kehittämisessä ja toteuttamisessa. Se vahvistaa seurakuntien ja työmme tukijoiden henkistä, hengellistä ja taloudellista sitoutumista Lähetysseuran työhön.

Seurakuntavierailut ja missionaarisuuden vahvistamiseen keskittyvät työskente-lyt ovat olennainen osa seurakuntien ja Lähetysseuran yhteistyötä. Kehittämis-käynneillä on pyritty osallistamaan nykyistä suurempi seurakuntalaisten joukko seurakunnan kansainvälisen vastuun toteuttamiseen ja kasvattamaan seurakun-nan Lähetysseuralle osoittamaa vapaaehtoista kannatusta.

Erilaisia vierailuja tehtiin kaikkien hiippakuntien seurakunnissa ja niistä saa-tu palaute on ollut myönteistä. Lähetysseuran työntekijöiden, senioreiden ja vapaaehtoisten esiintymisistä on välittynyt myönteisyys, ajankohtaisuus ja in-nostavuus. Henkilökohtainen kontakti on koettu tärkeäksi. Lähetysseuralta on toivottu entistä suurempaa aktiivisuutta vierailujen tarjoamisessa seurakuntiin.

Vapaaehtoistoiminnan vahvistamiseksi perustettiin uusi vapaaehtoistoimin-nan yksikkö, johon koottiin eri osastoilta ja yksiköistä vapaaehtoistoiminnan koulutusta ja koordinoitua toteuttavat työmuodot. Näitä ovat Lähde liikkeelle -koulutus, Felm Volunteer -ohjelma ja seurakuntien varainhankintaa tukeva va-paaehtoistoiminta kuten postimerkkikeräys. Alulle pantiin myös Lähetysseuran alumnitoiminta.

	2015	2016	2017
Seurakuntia	412	408	400
Sopimusten tavoitesummat (tuhat euroa)	8 200 €	8 450 €	8 098 €
Sopimusten kokonaistuotto (tuhat euroa)			8 165 €
Seurakuntia joilla sopimus			365
%-osuus kaikista seurakunnista	91 %	91 %	91 %

Seurakunnilla on käytössään Seurakuntapalvelut-verkkosivusto, josta vastuuhenkilöt näkevät kaikki oman seurakuntansa tiedot ja viitenumerot tilityksille.

Viime vuonna Seurakuntapalvelut-sivustolle kirjaututtiin yhteensä 2 630 kertaa. Sivustolla on 727 käyttäjää, joista 345 kirjautui vähintään kerran vuoden 2017 aikana. Yksi käyttäjä kirjautui keskimäärin 7,6 kertaa vuoden aikana.

Seurakuntien saaman yhteisövero-osuuden korvautuminen valtion maksamalla kertaluonteisella korvauksella aiheutti vuonna 2016 merkittävän laskun Lähetysseuralle kohdennetuissa talousarviomäärärahoissa. Samanlainen lasku ei toteutunut enää vuonna 2017. Seurakuntien, rovastikuntien ja hiippakuntien kokonaiskannatus oli 12,7 miljoonaa euroa.

Monet seurakunnat haluavat itse vahvistaa vapaaehtoista kannatustaan, mutta kokevat tilanteen todella haastavana lähetyksen aktiivisten vapaaehtoisten vähentyessä edelleen. Kirkkohallituksen määräämiä kolehteja oli neljä aiemman viiden sijaan ja niiden tuotto oli edellisvuotta alemmalla tasolla. Testamenttituotot olivat puolestaan budjetoitua suuremmat.

Yhteistyö hiippakuntien kansainvälisen työn hiippakuntasihiteereiden ja asian tuntijoiden kanssa on toiminut hyvin ja huomioinut eri hiippakuntien erityispiirteet ja työtavat. Jokaisella hiippakunnalla on nimetty yhteyshenkilö Lähetysseurassa.

Lähetysseuralla oli toimintavuonna 2017 kumppaneina 22 yhteisöjäsentä, joihin oltiin yhteydessä 186 kertaa. Nuori Kirkko ry. hyväksyttiin uudeksi yhteisöjäseneksi. Yhteisöjäsenten joukossa on Lähetysseuralle merkittäviä toiminnallisia yhteistyökumppaneita. Yhteisöjäsenistä 12 osallistuu lahjoituksen toiminnan tukemiseen kuten Herättäjä-Yhdistys ry, Lestadiolainen Uusheräys ry ja Evankelinen lähetyshdistys – ELY ry. Lähetysseura sai vuonna 2017 lahjoituksia 83 järjestöltä tai säätiöltä. Wiktor Pihlmanin säätiön jakama tuki

kasvoi merkittävästi ja se oli suurin tukijayhteisö. Kokonaan uusia tukijoita olivat Luthersk Inremission ja Svenska Litteratursällskapet.

Jäsenjärjestöt:

Akaan Lähetisyhdistys ry,
Borgå Sv. Missionsförening rf,
Eurajoen Kristillisen Opiston
Kannatusyhdistys ry,
Evankelinen lähetisyhdistys – ELY ry,
Förbundet Kyrkans Ungdom rf,
Helsingin kristillisen opiston säätiö,
Helsingin Raamattukoulusäätiö,
Herättäjä-Yhdistys ry,
Hämeenlinnan Lähetisyhdistys ry,
Ilmajoen Lähetisyhdistys ry,
Kansan Raamattuseuran säätiö,
Karis Missionsförening rf,
Kuurojen Lähetys ry,
Lestadiolainen Uusheräys ry,
Lähetisyhdistys Betel ry,
Martinus-säätiö, Nuori Kirkko ry,
Opettajien Lähetysliitto ry,
Opiskelijoiden Lähetysliitto ry,
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto ry,
Suomen Raamattuopiston Säätiö ja
Vapaa Evankeliumisäätiö.

Lähetysjuhlat järjestettiin toukokuussa 2017 Turussa ensimmäistä kertaa yhdessä Kirkkopäivien kanssa. Kävijämäärä viikonvaihteen aikana oli noin 6 000 henkilöä. Juhlien sisältö otettiin myönteisesti vastaan, mutta palautetta annettiin tapahtumapaikkojen etäisyyksistä toisistaan, Lähetysjuhlien katoamisesta muuhun tapahtumavirtaan ja kohtaamispaikkojen puutteesta. Seuraava yhteinen tapahtuma on Jyväskylässä 17.–19.5.2019 ja sen järjestelyissä otetaan saatu palaute huomioon.

Lähetysseuran uudelle verkkosivustolle tuotettiin seurakuntatyön tueksi monenlaista materiaalia. Lähetysseura oli mukana myös Kepan globaalikasvatusverkoston oppikirjatyöryhmässä ja toteuttamassa workshopit opettajankoulutuslaitoksissa pidetyissä Maailma koulussa -seminaareissa. Lähetysseuran oma anti ja erityisosaaminen verkostossa on uskontolukutaidon edistäminen.

Lähetysseura on tukenut asiantuntemuksellaan Tampereen Marhaban-keskuksen toimintaa. Maahanmuuttajat tervetulleeksi toivottava keskus on saanut innoituksensa Ranskan Marseillessa toimivasta Marhabanista, jota Lähetysseura on tukenut pitkään. Juuri Marseillen keskuksessa työskennelleet entiset työntekijät ja muut asiantuntijat ovat tuoneet toimintatapaa Suomeen. Lähetysseuran edustaja on osallistunut kirkon vieraskielisen työn kehittämisasiakirjan laatimiseen.

Tampereen ja Helsingin seurakuntayhtymien joidenkin seurakuntien kanssa toteutetaan rippikoulu- ja nuorisotyön missionaarisuutta tukeva yhteistyöhanke. Useiden seurakuntien kanssa on vireillä kehittämistoimintaa, joka tähtää nuorten osallisuuteen kirkon missiosta. Erityisesti nuorille aikuisille tarkoitettuja Global Action -starttipäiviä pidettiin muutamalla paikkakunnalla.

Ryhmämatkoja työalueille järjestettiin neljä. Näistä yksi oli Etiopian levottomuuksien vuoksi siirtynyt matka nuorille seurakuntapäätäjille Dessien kirkon vihkimisjuhlaan. Seurakuntavierailuja tekeviä ulkomaanvieraita oli Ranskasta, Thaimaasta ja Tansaniasta. Tansanialainen 17-hengen naisryhmä vieraili eri puolilla Suomea Lappeenrannasta Muonioon. Työntekijävaihdossa oli kaksi Ylöjärven seurakunnan työntekijää Hongkongissa ja kolme Jyväskylän työntekijää Botswanassa.

Lähde liikkeelle -koulutuksia ja Min mission -koulutuksia järjestettiin yhteensä neljä. Niihin osallistui 51 henkilöä. Felm Volunteer -ohjelman kautta lähetettiin työalueille 35 vapaaehtoista. Kotimaahan palanneita vapaaehtoisia kutsuttiin mukaan seurakuntavierailuihin ja jatkamaan vapaaehtoistyötä.

Musiikki- ja taidetoiminnan 50-vuotisjuhlavuoden tapahtumien juhlakavalkadi oli 20.5.2017 Turun Konserttitalossa. Se sai hyvän palautteen ja vastaanoton. Safarikuoro juhli 50-vuotisjuhlaansa Lappeenrannassa ja Exit toteutti 30-vuotisjuhlakiertueen. Samoin Amani vietti 30-vuotisjuhlaa. Xaris Finland, Cumina ja Jakaranda esiintyivät useilla paikkakunnilla. Samoin järjestettiin teatteriesiintyksiä ja esitettiin muun muassa Amalia-näytelmää. Jukka Salmisen esiintymiset keräsivät yhteensä lähes 12 000 kuulijaa. Tapahtumiin osallistui 36 865 henkilöä (36 380 osallistujaa vuonna 2016).

Porvoon hiippakunnan seurakuntia ja ruotsinkielisiä lahjoittajia palveli kotimaanosaston ruotsinkielisen palvelun yksikkö. Yhteistyö seurakuntien kanssa oli aktiivista, lahjoittajien määrä lisääntyi ja vapaaehtoistoiminnan malleja kuten Global Aktion ja Framtid & Hopp kehitettiin edelleen. Missionsfest järjestettiin yhdessä ruotsinkielisten kirkkopäivien kanssa Turussa.

Kurssikeskus Päiväkumpu palveli sekä Lähetysseuran nuorisotyötä että ulkopuolisia asiakkaita. Päiväkummussa järjestettiin kaksi rippikoululeiriä, viisi nuorten viikonloppuleiriä, kaksi nuorten aikuisten viikonloppua sekä koulutusleirit rippikoulujen isosille sekä Cumina-musiikkiryhmälle. Kurssikeskuksessa oli kesällä nuoria aikuisia vapaaehtoistyössä. Käyttöaste oli 41 prosenttia (46 % vuonna 2016). Päiväkummun ystävien tukirinki keräsi toiminnan tukemiseksi lahjoituksia. Loppuvuodesta hallitus teki päätöksen ravintola-, majoitus- ja kiinteistöpalvelujen ulkoistamisesta taloudellisen tilanteen parantamiseksi.

Viestintä ja kustannustoiminta

Lähetysseura tuotti runsaasti videoita sekä visuaalista sisältöä verkkosivuilleen ja jaettavaksi eri kanavissa. Viestintää kohdennettiin sosiaalisen median kanavissa erilaisiin yhteisöihin entistä enemmän. Edelleen keskeisiä printtikanavia ovat Lähetysseuran omat ja kustannustuotteet.

Lähetysseuran uuden ilmeen mukainen verkkosivusto julkaistiin syyskuussa ja ruotsinkielinen sivusto joulukuussa. Englanninkielisen erillissivuston luominen käynnistyi. Verkkosivustoille luotiin uutta sisältöä, muun muassa strategian tiekartta tuloksineen, ulkomaantyötä avaavine maasivuineen sekä historian aikajana. Etusivulla julkaistiin vuoden aikana 123 suomenkielistä uutista ja tapahtumaa. Facebook- ja Twitter-postaukset jaettiin etusivulla. Instagramin seuraajamäärä kasvoi. Samoin lahjoitusmahdollisuudet saatiin esiin verkkosivuille aiempaa paremmin.

Verkkosivujen kävijämäärä pysyi vanhojen ja uusien sivujen yhteenlaskettuina käynteinä lähes samassa eli vuositasolla noin 103 000 käyntiä. Ruotsinkielisillä sivuilla kävijämäärä kasvoi noin tuhannella yli 8 000:een. Ryhdy kummiksi -sivustolla kävi lähes 10 000 kävijää.

Lähetysseuran Facebook-sivulle tehtiin 492 postausta vuoden aikana. Sivulla oli 2017 vuodenvaihteessa 11 363 tykkääjää eli 796 enemmän kuin viime vuonna.

Kauneimmat Joululaulut sai myös uuden visuaalisen ilmeen ja ajanmukaiset verkkosivut. Facebook-sivuston tykkäykset lisääntyivät tuhannella.

Yhteistyö Kotimaa-lehden kanssa jatkui tiiviinä muun muassa reformaation juhlavuoden Toivon puun istutuskampanjana. Toivon puun antoi SuomiAreenassa Porissa arkkipiispa Kari Mäkinen ministeri Sanni Grahn-Laasoselle ja Espoon piispa Tapio Luomalle ojennettiin puu seurakuntien ilmastopaneelissa Isossa Omenassa Espoossa.

Kotimaa24:ssä julkaistavan Missioblogin lisäksi aloitettiin blogiyhteistyö seurakuntalainen.fi:ssä ja Radio Deissä. Helsingin seurakuntayhtymän kanssa kehitettiin sekä uutistoimintaa että viestintäyhteistyötä seurakuntien tiedottajien kanssa.

Mediassa ja sosiaalisessa mediassa eniten näkyivät Kauneimmat Joululaulut, joka oli esillä myös Ylen Aamu-tv:ssä 15.12. joululaulupäivän avauksena asematunnelissa. Päiväkummun Riihikirkon Kauneimpien joululaulujen televisiojumalanpalvelus esitettiin 17.12. Yle 1:llä sekä De vackraste julsångerna -tapahtuma Vöyrissä televisioitiin 26.12. Yle Femillä.

Mediassa näkyi Marco Bjurström toivoa.fi-lähettiläänä Kambodžassa sekä Tasausten kampanja Naiset rauhantekijöinä. Uutistoimittaja Piia Pasanen vieraili Nenäpäivä-ohjelmaa varten Lähetysseuran tukemissa kohteissa Boliviassa tavaten muun muassa kaivoslapsia.

Vaikuttamisviestintää tehtiin Syyria-sivutapahtuman yhteydessä, jolloin Lähetysseuran vieraita haastateltiin Helsingin Sanomiin, Ylelle, Lännen Mediaan, Suomen Kuvalehteen, Kotimaahan, Kyrkpresseniin ja Kansan Uutisiin. National Dialogues -seminaarin yhteydessä Lähetysseuran asiantuntija oli Ylen Aamutelevisiossa. Lähetysseuran rauhan- ja vaikuttamistyön päällikkö ja kaksi Lähetysseuran vierasta olivat Helsingin Sanomien laajassa naisrauhantekijöitä käsittelevässä jutussa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto järjesti Suomi 100 tasa-arvotekoa -kilpailun, johon Lähetysseura osallistui syrjäytymisvaarassa olevien nuorten naisten ja tyttöjen hankkeella Tansaniassa. Suomen Lähetysseuran sai tasa-arvotekoon kunniamaininnan kategoriassa Yleisön suosikki.

Vuoden 2017 aikana ilmestyi 5 kirjaa: Päivi Mattilan Rakkaus väkevä kuin kuolema, Riikka Saarenpään toimittama Lahjana toivo – Suomalaiset kummit muuttavat maailmaa, Kati Keski-Mäenpään Yllätyksiä opetusvälinevarastossa, Erkki Helmisen Löytöretkeläisenä sekä Kaija Karjalaisen Toivo kantaa huomiseen. Sen lisäksi tuotettiin Adventtikalenteri, uusi muistoadressi sekä joulukortteja.

Lähetys-sanomat ilmestyi 8 kertaa, josta viimeinen numero oli kaksoisnumero yhdistettynä joululehteen Tulkoon joulu. Mission-lehti ilmestyi neljä kertaa.

Yksityinen varainhankinta

Vuoden aikana varainhankinnan kilpailu kiristyi isojen järjestöjen välillä. Suuret varainhankintatoimijat jatkoivat kasvuaan. Yksityisten henkilöiden tekemät nopeat kampanjat ja joukkorahoituskampanjat jatkoivat suosittuina ilmiöinä. Suomalaiset lahjoituskohteet ja uutisaiheet olivat suosittuja ja ulkomaiset kohteet herättivät hajaannusta.

Kuukausilahjoitussopimuksia saavutettiin enemmän kuin aiemmin ja tulos kasvoi. Kertalahjoittamisen osalta tulos on pysynyt samassa. Päätyneiden sopimusten määrä on hieman pienempi kuin edellisenä vuonna. Testamenttikampanja toi runsaasti yhteydenottoja.

5. Hallinto

Järjestöhallinto

Turussa 20.5.2017 pidettyyn vuosikokoukseen osallistui 399 kokousedustajaa, joista 355 edusti seurakuntia, 17 muita yhteisöjäseniä ja 27 oli henkilöjäseniä.

Uusina jäseninä hallitukseen valittiin

kirkkoherra Juhana Markkula Turun arkkihiippakunnasta

kirkkoherra Jukka Pakarinen Helsingin hiippakunnasta

Erovuorossa olleista valittiin uudelleen

ohjelmapäällikkö Heidi Juslin-Sandin Porvoon hiippakunnasta

talous- ja hankintajohtaja Mirja Niemi Lapuan hiippakunnasta.

Hallituksessa jatkoivat

kirkkoherra Helena Castrén Mikkelin hiippakunnasta

kirjailija Anna-Mari Kaskinen Espoon hiippakunnasta

lääninrovasti Jaana Marjanen Kuopion hiippakunnasta

lähetystyön koordinaattori Ulla Mäkinen Oulun hiippakunnasta

kirkkoherra Jussi Peräaho Lapuan hiippakunnasta

toimistopäällikkö Lea Purhonen Helsingin hiippakunnasta

rehtori Tapani Rantala Turun arkkihiippakunnasta

piispa Matti Repo Tampereen hiippakunnasta

Hallituksen puheenjohtajana jatkoi piispa Matti Repo ja varapuheenjohtajana varatuomari, talous- ja hankintajohtaja Mirja Niemi. Hallitus kokoontui vuoden aikana 9 kertaa.

Varsinaiseksi tilintarkastajiksi valittiin KHT Kirsi Aromäki ja tilintarkastusyhteisö KPMG Oy sekä varatilintarkastajiksi KHT Heidi Vierros ja KHT, JHTT Jorma Nurkkala.

Aikaisempien vuosien tapaan vuosikokous valtuutti hiippakuntien edustajista ja muita yhteisöjäseniä edustavasta jäsenestä koostuvan vaalitoimikunnan valmistelemaan seuraavaan vuosikokoukseen hallituksen jäsenten vaalia koskevan esityksen.

Vihdissä 2016 valittu vaalitoimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa valmistelemaan hallituksen jäsenten valintaa.

Suomen Lähetysseuraa 16 vuotta toiminnanjohtajana palvellut TT Seppo Rissanen siirtyi eläkkeelle 1.11.2017. Uudeksi toiminnanjohtajaksi valittiin pastori, TM Rolf Steffansson 1.1.2018 alkaen.

6. Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Suomen Lähetysseuran työssä olevien työntekijöiden määrä oli 214. Sekä ulkomaan- että kotimaantyöntekijöiden lukumäärä on noussut muutaman prosentin viime vuodesta. Henkilöstörakenne on pysynyt naisvaltaisena edellisvuosien tapaan. Koko henkilöstöstä 69 % oli naisia ja 31 % miehiä. Lähetysseuran koko henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2017 lopussa 47,3 vuotta.

Koulutustaso Lähetysseuran palveluksessa olevilla työntekijöillä on korkea. Henkilökunnasta 90 prosentilla on korkeakoulututkinto. Näistä yli puolet (62 %) on ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita työntekijöitä. Seitsemällä prosentilla henkilöstöstä on tohtorin tutkinto.

Lisää tietoja henkilöstöstä ja työvoimakustannuksista (LIITE 5).

Osaamisen ja työyhteisön kehittäminen

Kirkon kansainvälisen työn erikoistumiskoulutus järjestettiin yhdeksälle ulkomaantyöhön rekrytoidulle työntekijälle. Lähetystyöhön siunattiin seitsemän lähtijää. Paluukoulutukseen osallistui viisitoista ulkomaantyöntekijää. Lähetysjärjestöjen yhteisiä paluuryhmiä toimi kaksi.

Johtamiskoulutusta järjestettiin johtoryhmälle ja koti- ja ulkomaan esimiehille esimiesvalmennusta. Tietoturvallisuuden liittyvä koko henkilöstön tietoturvallisuuskorttikoulutus huomioi keväällä 2018 voimaan tulevan uuden tietosuoja-asetuksen.

Vuonna 2016 käynnistettyä työympäristön muutoshanketta työstiettiin yhdessä henkilöstön kanssa työntekijäpäivillä sekä Martelan toimitilassa työpajatyökentelyissä. Hankkeen tarkoituksena oli suunnitella uudet toimitilat siten, että osastojen välinen yhteistyö ja vuorovaikutus lisääntyvät.

Työhyvinvointi ja yhteistoiminta

Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kanssa allekirjoitettu sopimus työhyvinvointiyhteistyöstä tukee hyvää henkilöjohtamista ja henkilöstön motivaation, osaamisen ja työhyvinvoinnin edistämistä.

Yhteistoimintaneuvottelut saatiin päätökseen joulukuussa. Ne liittyivät toimintaympäristön muutokseen ja muuttoon uusiin toimitiloihin vuonna 2018, töiden uudelleen järjestelyihin eri osastojen välillä sekä Päiväkummun kurssikeskuksen pitkään jatkuneeseen tappiolliseen tuloskehitykseen.

Henkilöstöhallinto

Kristillisiä järjestöjä koskevan työehtosopimuksen voimassaoloaika on 1.2.2018–31.1.2021. Sopimusneuvotteluihin osallistui työnantajaliiton (Palvelualojen Työnantajat ry Palta) sekä työntekijäliittojen (Kirkon alat ry ja Kirkon akateemiset ry) lisäksi Kristillisiä järjestöjä koskevan työehtosopimuksen piirissä olevien suurimpien työnantajien, muun muassa Lähetysseuran edustajia.

Kotimaantyöhön oli vuoden 2017 aikana avoinna 32 tehtävää ja ulkomaantyöhön 15. Rekrytointien onnistumista seurataan vuosittain tehtävällä kyselyllä.

Lähetysseura allekirjoitti monimuotoisuussitoumuksen sekä liittyi Suomen monimuotoisuusverkoston eli FIBSin jäseneksi. Se vahvistaa yhdenvertaisuutta työpaikoilla.

Kehittämistoiminta ja tukipalvelut

Toiminnanjohtaja hyväksyi tietohallintostrategian vuosille 2018–2020. Uudella asiakkuudenhallinnan järjestelmällä korvattiin vuonna 2016 viisi vanhaa tietojärjestelmää ja vähennettiin asiakasrekistereitä neljästä kahteen. Järjestelmään lisättiin myös Basaari-kaupan myynti. Lisäksi kehitettiin hankehallintoa sekä työalueraportointia ja johdolle suunnattua raportointivälinettä.

Vuonna 2017 oli Lähetysseurassa meneillään kaksi mittavaa tietojärjestelmäprojektia. Taloushallinnon järjestelmä uudistus -projektissa korvattiin vanhentuneita tietojärjestelmiä uusilla. Dokumenttien sähköiseen hallintaan

otettiin käyttöön niiden uusi hallintajärjestelmä. Lisäksi palvelintietokone siirrettiin edullisempaan konesaliin.

Tietoturvaa parannettiin vuoden 2017 aikana.

Sisäisessä tarkastuksessa jatkettiin yhteistyötä tilintarkastusyhteisö KPMG:n kanssa. Vuoden 2017 tarkastustoimet kohdistuivat matka- ja kulukorvauksiin sekä varainhankinnan prosesseihin. Sisäisen valvonnan käytäntöjä kehitettiin edelleen.

7. Talous

Talous oli vuoden 2017 aikana tasapainossa. Kirjanpidollinen tulos oli 2,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen (610 tuhatta euroa ylijäämäinen vuonna 2016). Kassatilanne säilyi koko tilivuoden hyvänä eikä sijoituksia likviditeettisyistä realisoitu.

Tilivuoden kokonaistulot olivat 30,3 miljoonaa euroa (30,3 milj. euroa v. 2016). Keskeisiä asioita tulonhankinnassa olivat:

1. Seurakuntien talousarvioavustukset säilyivät vuoden 2016 tasolla ollen 8,7 miljoonaa euroa.
2. Sijoitustoiminnan tuotot olivat poikkeuksellisen korkeat; tämä johtui pääosin Vuorimiehenkadun asuntojen suunnitelmien mukaisista realisoinneista. Realisoinnit oli alun perin tarkoitus toteuttaa jo vuoden 2016 aikana, mutta asunto-osakeyhtiön julkisivuremontti viivästytti myyntiä.
3. Seurakunnista tuleva varainhankinta väheni kokonaisuudessaan noin neljäsataa tuhatta euroa muun varainhankinnan pysyessä suunnilleen edellisen vuoden tasolla.

Kannatustuotot eli varainhankinnan tuotot muodostivat 61,3 prosenttia toiminnan rahoituksesta.

Rahoitustoiminnan kulut (lainojen korkokulut) olivat 159 tuhatta euroa. Kaikkiaan sijoitus- ja rahoitustoiminnan osuus muodosti lähes 10 % prosenttia toiminnan rahoituksesta.

Tilivuoden kokonaiskulut olivat 27,5 miljoonaa euroa (29,7 milj. euroa vuonna 2016). Suurin yksittäinen muutos verrattuna edelliseen vuoteen oli ulkomaisen työn kustannusten lasku (20,5 milj. euroa vuonna 2016 – 18,8 milj. euroa vuonna 2017). Kotimaan työn kustannukset kasvoivat noin 70 tuhannella eurolla. Hallinnon kulut laskivat noin 150 tuhatta euroa ja liiketoimintayksiköiden kulut laskivat lähes 130 tuhatta euroa. Varainhankinnan kulut pysyivät edellisvuoden tasolla. Rahastojen muutosten tulosvaikutus verrattuna edelliseen vuoteen oli noin 160 tuhatta euroa.

Tilivuoden 2017 aikana Suomen Lähetysseura ry merkitsi 30 % osuuden perustetun Valoa Impact Oy:n osakekannasta.

Yhteenveto

TULOSLASKELMAN	2014	2015	2016	2017
YHTEENVETO (1000 €)				
Tuotot yhteensä	+ 32 379	+ 33 103	+ 30 293	+ 30 220
Kulut yhteensä	- 31 400	- 31 847	- 29 578	- 27 460
Tilinpäätössiirrot, netto	- 153	- 553	- 105	+ 56
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	+ 826	+ 703	+ 610	+ 2 816

Tase

Merkittävin tase-erämuutos kohdistui finanssivarallisuuteen: finanssivarallisuus kasvoi 2,2 miljoonaa euroa, mikä johtui Vuorimiehenkadun asuntojen suunnitelmien mukaisesta realisoinnista. Pankkilainoja lyhennettiin vuoden aikana 600 tuhannella eurolla.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Tammikuussa 2018 allekirjoitettiin Lähetystalon kauppakirjat ja Lähetysseura muuttaa huhtikuussa vuokratiloihin Pasilaan.

8. Toiminnan muu arviointi

Riskienhallinta

Kirjanpitolain tarkoittamia toiminnan ja talouden riskejä ovat

- kannatustulojen tai yleisavustusten merkittävä väheneminen
- työn edellytysten ja työntekijöiden turvallisuuden heikkeneminen
- sotien tai muiden yhteiskuntarauhaa järkyttävien tapahtumien seurauksina menoja kasvattavat valuuttakurssimuutokset.

Tulojen vaihteluun on varauduttu 3,9 miljoonan euron suuruisella lähetykskanatuksen tasausrahastolla. Erityyppisten varainhankintamuotojen olemassaolo tasoittaa kannatustulojen vaihtelua. Seurakuntien kannatussopimukset ja yksityisesti lahjoittavien kuukausilahjoitussitoumukset antavat taloudelliselle tuelle jatkuvuutta.

Työntekijöitä ohjeistetaan maakohtaisesti. Maittain on laadittu riskikartoitukset ja niiden ajantasaisuudesta huolehditaan. Poliittisen tilanteen kiristyessä aluepäällikkö johtaa maakohtaista varautumista ja etenee suunnitelmien mukaisesti. Työntekijät kutsutaan tarvittaessa kotimaahan. Jos työ estyy kyseisessä maassa pysyvästi, työntekijöille pyritään löytämään uusi sijoituspaikka.

Tulevan kehityksen arviointi

Taloussuunnittelussa varaudutaan siihen, etteivät tulot kasva merkittävästi lähi-vuosien aikana verrattuna vuoteen 2017. Vuoden 2019 budjettitavoitteena on, ettei toiminnallista alijäämää muodostu. Vuoden 2018 budjetti on rakennettu tasapainoiseksi.

Ulkomaisen työn osuus on edelleen 75 prosenttia toiminnan resursseista. Kehitysyhteistyön osuuden oletetaan pysyvän vuoden 2017 tasolla.

Toiminnallisesti jatketaan strategiakauden toivon teemojen ja ulkomaantyön tavoitteiden mukaista työtä. Kotimaisessa työssä jatketaan varainhankinnan ja tunnettuuden kehittämistä sekä seurakuntien palvelutehtävää.

9. Lähetykseuran ulkomaantyon toimintaymparisto vuonna 2017

Suomen Lähetykseuran yhteistyokirkkoista Itä-Afrikan suuret luterilaiset kirkot jatkavat kasvuaan. Suurimpia ovat Etiopian ja Tansanian kirkot. Kirkot kohtavat uuskarismaattisuuden haasteen.

Kiinassa kirkon liikkumatila todennakoisesti kapenee, koska valtio on tiukentanut otettaan niista uskonnollisista toimijoista, joiden nahdaan saavan vaikutteita ulkomailta ja erityisesti lamsimaista. Mekongin alueella ja Hongkongissa yhteistyokirkkojen kasvu on ollut tasaista. Kirkot ovat esimerkkeja siita, miten ne kasvavat diakoniaa kehittamalla. Kasvun perustana on syrjaityneista valittaminen.

Lähetykseuran yhteistyokirkot toimivat itsenaisesti ja kehittavat jatkuvasti teologiaansa, hallintoansa ja toimintaansa. Ne tarvitsevat perustyohonsa entista harvemmin ulkomailta lahettettya tyontekijaa. Lähetykseuran toteuttamassa kyselyssa vuonna 2014 kumppanit maarittelivat, etta tarkeimmat tukimuodot heille ovat rahallinen tuki ja omien tyontekijoiden osaamisen vahvistaminen.

Palautteen perusteella Lähetykseura on maarittanyt strategiansa niin, etta lahettettyjen tyontekijoiden maara on 2010-luvulta lahtien vahentynyt merkittavasti. Lähetykseura on kasvattanut tukeaan kumppaneiden tyontekijoiden kouluttamiseksi ja paikallisten toimijoiden oman asiantuntemuksen vahvistamiseksi. Lähetykseuran kumppanikirkkoista Hongkongin, Tansanian ja Singaporen luterilaiset kirkot lahettavat itse lahetystyontekijaita.

Yhteistyokirkot tarvitsevat edelleen ulkomailta lahettettyja erityisasiantuntijoita. Erityisesti pienempien kirkkojen oma teologinen tai taloudellinen osaminen tarvitsee tukea. Yhtena esimerkkinä on teologisen opetuksen taso, jota Luterilainen maailmanliitto kutsui kehittamaan ja luomaan Teologisen koulutuksen strategia vuoteen 2020 mennessa. Tama tyoskentely jatkuu ja Lähetykseura osallistuu siihen. Se tarjoaa pienemmille luterilaisille kirkkoille laadukasta opetusta alueellisissa koulutuskeskuksissa, mikä vahvistaa niiden omaa identiteettiä.

Maailmantalouden noususuhdanne jatkui ja talouskasvu on nakynyt Lähetykseuran toimintamaissa eri tavoin. Maailman suurimman talouden eli Kiinan

kuusi vuotta kestänyt talouden hidastuminen kääntyi raportointivuonna 6,9 prosentin kasvuun.

Kiinan talouspolitiikka vaikuttaa laajalti ja luo yhteiskuntarakenteita esimerkiksi Afrikan maissa, Kaakkois-Aasiassa ja Kambodžassa, mutta samalla se tuo valtakulttuurin, joka saattaa heikentää ihmisoikeuksia. Kun Yhdysvaltain ja Euroopan sitoutuminen ihmisoikeusperustaisuuteen on heikentynyt, kasvaa syvä kuilu etuoikeutettujen ja syrjäytyneiden välillä.

Kaivos- ja raaka-aineita tuottavat maat kuten Angola, Botswana, Bolivia ja Etelä-Afrikka ovat hyvin riippuvaisia kansainvälisistä markkinahinnoista. Kansainväliset taloussuhdanteet vaikuttavat suoraan maiden talouteen. Noususuhdanteesta huolimatta yhteiskunnallinen eriarvoisuus on lisääntynyt. Esimerkiksi Boliviassa talouskasvun myötä elinolot ovat parantuneet, mutta köyhyysrajan alapuolella elää edelleen noin 45 prosenttia maan väestöstä.

Maailmanpolitiikan jännitteet ovat kasvaneet Yhdysvaltain presidentinvaalien jälkeen. Erityisesti päätös siirtää Yhdysvaltain suurlähetystöä Jerusalemiin sekä koventunut retoriikka Pohjois-Korean ydinasekehittelyä vastaan ovat lisänneet ulkopoliittista epävakautta. Vastaavasti Kiina esiintyy USA:n ja Pohjois-Korean kiristyneiden välien sovittelijana, mutta ilmoittaa samalla pitävänsä kiinni kansallisista eduista ja esimerkiksi oikeuksistaan Kiinanmerellä.

Poliittinen tilanne Etiopiassa jatkui epävakana. Hallituksen kasvava arvostelu sen 25 vuotta jatkunutta valtaa vastaan johti mielenilmauksiin ja mellakoihin. Viime vuoden aikana olot normalisoituivat, mutta vangittuna on kuitenkin Amnesty Internationalin tietojen mukaan 11 000 toisinajattelijaa, toimittajaa ja poliittista oppositiota edustavia henkilöitä. Monilla heistä on ollut yhteyksiä ulkomailla toimiviin oppositioyhtymiin, joita hallitus pitää terroristijärjestöinä. Loppusyksystä alkoivat taas levottomuudet yliopistokaupungeissa. Monia yliopistoja suljettiin ja mellakoissa kuoli kymmeniä ihmisiä syksyn aikana.

Tansaniassa presidentti John Magufulin hallinto tunnetaan työstään korrupti-
on kitkemiseksi, mutta uutena ilmiönä on kriittisten äänien vaientaminen. Sekä luterilaisen että katolisen kirkon piispat ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että sananvapautta rajoitetaan. Oppositiopoliitikkoja uhataan eikä perustuslakiuudistus etene. Kirkot näkevät oman roolinsa demokratian puolustajina.

Zimbabwessa tapahtui merkittävä muutos marraskuussa, jolloin varapresidentti Emmerson Mnangagwasta tuli maan uusi presidentti. Kaikkiaan 37 vuotta hallinnut Robert Mugabe joutui luopumaan vallasta.

Syksyllä 2017 Pakistania koettelivat sen historian pahimmat tulvat. Maan sisäisiä pakolaisia ja Afganistanista tulleita pakolaisia on palautettu kotiseuduilleen, mikä on näkynyt Peshawarin hiippakunnan koulutyon oppilasmäärissä.

Thaimaassa vuonna 2016 kuolleen kuningas Rama IX:n hautajaiset pidettiin suruajan jälkeen lokakuussa. Vuosikymmeniä hallinneen ja kansakuntaa yhdistävän kuninkaan poismeno muuttaa Thaimaan yhteiskuntaa.

Poliittisen tilanteen kiristyminen Kambodžassa on johtanut kriittisten sanomalehtien sulkemiseen ja opposition edustajien pidätyksiin. Demokratia ja kansalaisoikeuskehitystä ajaneet kansalaisjärjestöt ovat joutuneet supistamaan tai sulkemaan toimintaansa.

Myanmarissa Rohingya-kansaan kohdistuneet vainot Rakhine-osavaltiossa osoittivat, että demokratia- ja kansalaisoikeudet ovat Myanmarissa hauraat.

Vuonna 2011 alkanut sisällissota Syyriassa jatkui yhä. Sota on tuhonnut maan talouden ja infrastruktuurin ja synnyttänyt pakolaiskriisin. Noin puolet maan 23 miljoonan asukkaan väestöstä on joutunut jättämään kotinsa ja elää nyt pakolaisina joko maassaan (yli 6 miljoonaa) tai ulkomailla (yli 5 miljoonaa). Henkensä on menettänyt lähes puoli miljoonaa ihmistä.

LIITTEET

LIITE 1	Ulkomaisen työn toteutus 2017	39
LIITE 2	Esimerkkejä tuloksista	41
LIITE 3	Porvoon hiippakunnan seurakuntien tukemia tuloksia ja esimerkkejä – liite osana ruotsinkielistä Suomen Lähetysseuran toimintakertomusta	
LIITE 4	Yhteistyökumppanit	49
LIITE 5	Henkilöstötiedot ja työvoimakustannukset	53
TILINPÄÄTÖS 2017		55
	Tase 31.12.2017	56
	Tuloslaskelma	58
	Liitetiedot 2017	60
	Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	66
	Tilintarkastuskertomus	67

Ulkomaisten työn toteutus 2017 brutto

	Hankkeiden lukumäärä	Hankkeiden lukumäärä	Kulut 2016 1000 euroa	Kulut 2017 1000 euroa	Työntekijät 31.12.2016	Työntekijät 31.12.2017
	2016	2017				
Kirkollinen työ	159	179	8740	7876	75	71
Kehitysyhteistyö + katastrofityö	74	54	6223	5357	16	16
Hallinto- ja muut kulut	0	0	854	915	9	10
Rauha ja sovinto sekä vaikuttamistyö	2	5	2278	2273	0	0
Yhteensä	254	238	18095	16421	100	97

KAIKKI KULUT	2016	2017	2016	2017	2017	Työntekijät	Työntekijät
	Ohjelmakulut	Ohjelmakulut	Hallintokulut	Hallintokulut	2017	31.12.2016	31.12.2017
Alue	€ 1000	€ 1000	€ 1000	€ 1000	€ 1000		
Eteläinen Afrikka ¹	1338	1394	92	112	112	10	12
Itäinen ja Keski-Afrikka ²	3149	2609	131	135	135	20	22
Läntinen Afrikka ³	1487	1377	149	96	96	9	9
Mekong-alue ja Oseania ⁴	2385	1925	102	98	98	22	19
Kiina ⁵	1315	860	164	101	101	15	14
Lähi-itä ⁶	855	763	117	136	136	6	6
Nepal ja Pakistan	2013	2015	101	86	86	7	6
Latinalainen Amerikka ⁷	739	765	33	29	29	1	2
Eurooppa ⁸	1064	679	72	67	67	10	7
Monenkeskinen yhteistyö ja yhteiset ⁹	2906	3119	-106	55	55	0	0
yhteensä	17241	15506	854	915	915	100	97

1 Angola, Botswana, Etelä-Afrikka, Namibia, Zimbabwe, Sambia

2 Etiopia, Malawi, Tansania

3 Mauritania, Senegal

4 Kambodza, Laos, Papua Uusi Guinea, Singapore, Thaimaa, Vietnam

5 Sisältää työn Hongkong SAR ja Taiwanilla

6 Israel, Jordania, Palestina

7 Bolivia, Kolumbia, Venezuela, Nicaragua

8 Ranska, Venäjä, Viro

9 Globaali maailmanlaajuinen yhteistyö, yhteiset, Myanmar

LIITE 2

LUE LISÄÄ TULOXSISTAMME

Toivon teema 1: Todistamme Jumalan rajoja ylittävästä rakkaudesta

Kumppaneidemme kanssa ylitämme rohkeasti maantieteellisiä, kulttuurisia ja sosiaalisia rajoja todistaaksemme Jumalan rakkaudesta sanoin ja teoin.

Ulkomaantyön tavoite 1: Kristillisen sanoman ulkopuolella olevat ovat kohdanneet Jumalan rajoja ylittävän rakkauden.

Angolassa umbundunkielinen Uusi testamentti on jo painokunnossa. Erikielisiä kristillistä materiaalia on tuotettu seurakuntien käyttöön aktiivisesti. Nkumbinkielisiä liturgioita on painettu 50 kpl ja Päivän tunnussanoja 1200 kpl. Umbundunkielinen Uusi testamentti saatiin painokuntoon ja lähetettiin Brasilian Pipliaseuraan taittoa ja painatusta varten. Umbangalan ja songon kääntäjät sekä vapaaehtoiset käännöstarkastajat saivat valmiiksi Uuden testamentin kirjojen käännösten tarkastamisen. Myös nkumbin- ja lucazinkieliset UT:n käännökset ovat saaneet kirkkojen käännöstarkastajien hyväksymisen. Kwanjaman ja ndongan raamatunkääntäjät aloittivat työnsä.

Nepalissa Ebenezerin raamattukoulusta valmistui 21 opiskelijaa teologian kandidaatiksi ja kirkon työntekijöiksi. Nepalilainen evankelisluterilainen kirkko kuten koko nepalilainen kristittyjen yhteisö on luonteeltaan ulospäin suuntautuva. Kirkko tavoitti uusia ihmisiä erityisesti santal- ja musahar-yhteisöissä. Seurakuntien työntekijöillä on ollut keskeinen rooli sekä Hyvän Sanoman välittämisessä että kirkon avoimuuden vahvistamisessa.

Ulkomaantyön tavoite 2: Seurakunta toimii avoimena yhteisönä ja ylittää rajoja osana maailmanlaajuisista kirkkoa.

Sadat seurakunnat **Etiopiassa** ovat avanneet ovensa työnsä tai syntyperänsä vuoksi syrjityille ihmisille, jotka ennen olivat suljettuja enemmistön yhteisön ulkopuolelle. Alkususäys-projektituella (Jump start) seurakunnat ovat

avustaneet ennen syrjittyjä vähemmistöjä ja saattaneet heidät yhteisön jäseniksi. Syrjittyjen ihmisten omanarvontunto on kasvanut voimakkaasti. Kirkon diakoniatyö on juurtunut tuhansissa seurakunnissa palvelemaan yhteisön heikoimpia jäseniä. Perhetyön koulutusten tuloksena perheiden hyvinvointi on lisääntynyt ja aviopuolisot ovat oppineet keskinäistä kommunikointia ja kunnioitusta. Vahingolliset perinteet ovat vähentyneet ja naisten tasa-arvo lisääntynyt.

Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) asiakirjan valmistelussa on ollut mukana varatoiminnanjohtaja, nykyinen toiminnanjohtaja Rolf Steffansson. KMN:n hanketyössä diakoniakasvatuksen ja hengellisen työn osuus on vahvistunut. Kirkkoliitossa asiakirja luo parempaa yhteisymmärrystä diakoniasta, sen historiasta, toiminnasta, teologisista juurista ja siitä, miten se yhdistää kirkkojen ja uskontopohjaisten järjestöjen työtä ja identiteettiä.

Toivon teema 2: Puolustamme syrjittyjen ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia.

Kumppaneidemme kanssa teemme työtä syrjittyjen ryhmien aseman ja ihmisoikeuksien vahvistamiseksi.

Ulkomaantyön tavoite 3: Sukupuolen vuoksi syrjityt naiset ja tytöt tunnistavat uusia mahdollisuuksia ja hyödyntävät niitä.

Etiopiassa naisten säästö-lainaryhmien jäsenet rohkaisevat toinen toisiaan. Naisten sosiaalinen arvostus yhteiskunnassa on kohonnut. Pienyrittäjä-, viljely- ja karjanhoitokoulutuksiin osallistuneiden toimeentulo on parantunut. Ryhmien jäsenet ovat voineet lähettää lapsensa kouluun, kun raha on riittänyt. Tyttökerhojen vaikutuksesta esimerkiksi lapsiavioliitot ovat Sirinkan alueella loppuneet. (KYT).

Nepalissa hankkeiden avulla naiset ovat päässeet yhteisöryhmiin, joissa heidän tietoisuutensa omista oikeuksistaan ja mahdollisuuksistaan on lisääntynyt. Erityisesti Samari Utthan Sewan (SUS) hankealueilla vuoden 2017 kunnallisvaaleissa yhteisön naisia valittiin kunnallisvaltuustoon ja sen osana olevaan Ward Counciliin. Suurin osa näistä naisista on alkujaan kouluttamattomia ja syrjittyjä dalit- ja musahar -naisia. (KYT)

Ulkomaantyon tavoite 4: Vammaiset henkilöt elävät omaehtoisesti esteettömämmässä ympäristössä osana yhteiskuntaa.

Venäjän Kazhdyj-säätiö tukee vammaisten lasten perheitä. Työn avulla perheet, joissa on vammaisen lapsi, ovat saaneet materiaalista, hengellistä, psykologista ja juridista apua. Mediatyön avulla on nostettu esille vammaisten oikeudet ja tehty työtä vammaisten oikeuksien edistämiseksi yhteistyössä juristin kanssa. Säätiö on osoittanut myös psykologista ja materiaalista apua sairastaville lapsille ja perheille yhteistyössä saattohoitokodin kanssa (KIT)

Kambodžassa Komar Pikarin hankkeessa keskivaikeasti ja vaikeasti vammaiset lapset ja nuoret Kratien ja Kampotin provinssissa pääsivät kouluun. Koulunkäynti oli mahdollista integraatioluokissa, jotka toimivat tavallisten koulujen yhteydessä. Vaikeimmin vammaisille lapsille vietiin kotiin kuntoutuspalveluja. Perheenjäsenet koulutettiin kotikuntoutusmenetelmiin. Vammaisten lasten perheiden toimeentulo parani kyliin perustettujen itseapuryhmien ansiosta.

Psykososiaalinen tuki **Kolumbiassa** vahvistaa erityisesti vammaisia henkilöitä. Kirkon toteuttaman DAEC-vammaishankkeen piirissä olevat vammaiset henkilöt ovat saaneet psykososiaalista tukea, fysioterapiaa ja oikeusapua Soachan slummialueella ja Chian alueella Bogotássa. Heidän perheensä tai huoltajansa ovat oppineet antamaan vammaisille perheenjäsenilleen fysioterapiaa ja henkistä tukea (KYT).

Vaikuttamistyö **Nepalissa** vammaisten oikeuksien toteutumiseksi etenee. Uusi kumppanijärjestö KOSHISH tekee vaikuttamistyötä vammaisten oikeuksien toteutumiseksi. Se teetti tutkimuksen psykososiaalisista vammaisten oikeuksista maan lainsäädännössä ja oikeusistuimissa. KOSHISH:n järjestämässä tapahtumassa eri ministeriöiden, korkeimman oikeuden ja järjestöjen edustajat keskustelivat siitä, kuinka syrjintä näkyy Nepalín lainsäädännössä ja oikeusistuimissa. Näiden saaminen saman pöydän ääreen keskustelemaan on merkittävä saavutus. Lisäksi tutkimus tuo näkyväksi vastuunkantajien harjoittaman syrjinnän (KYT).

Senegalissa vammaisten tarpeet tulevat näkyväksi osaksi työtä. Kirkon tekemä vammaiskartoitus, koulutukset ja tukitoimet, vakuuttaminen sairauden varalta ja räätälöity mikrorahoitus ovat tuoneet vammaiset näkyväksi osaksi yhteisöään. Se on myös lisännyt verkoston muiden toimijoiden (kunnanjohtajat, poliitikot, terveydenhuolto, kyläpäälliköt, sosiaalitoimi, koulut, sairausvakuutuskaassa

UDAM) kiinnostusta vammaiskysymyksiin ja saanut vammaistoimijat ajamaan näkyvämmiin etujaan. Hankkeen tuella lähes kaikissa koulurakennuksissa on nyt otettu huomioon vammaisten lasten tarpeet. Se mahdollistaa tulevaisuudessa yhä useamman vammaisen lapsen osallistumisen koulunkäyntiin (KYT).

Ulkomaantyön tavoite 5: Vähemmistöt toteuttavat omaa kulttuuriansa ja elämäntapaansa vuorovaikutuksessa ja osana ympäröivää yhteiskuntaa.

Nepalissa United Mission to Nepal (UMN) Mugun läänin dalit-tyttöjen kummiohjelmassa suora tuki kohdistuu syrjityn vähemmistön tytöille ja heidän kauttaan koko perheille. Tyttöjen koulunkäynti yleistyi ja poissaolot vähenivät myös vuonna 2017. Vuoden ensimmäisen puoliskon aikana 18 opintonsa päättänyttä entistä kumminuorta sai työpaikan. Näiden perheiden sairastavuus on vähentynyt kohentuneiden saniteetti- ja hygieniakäytäntöjen avulla. Samoin kotipuutarhat ovat lisänneet ruokaturvaa. (KIT).

Kambodžassa etnisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien kyläyhteisöjen toimeentulo parani. Ruokakasveja ja sieniä alettiin viljellä ja kasvattaa kaloja. Näissä Mondulkirin ja Ratanakirin alueilla sijaitsevilla yhteisöissä järjestettiin myös lukutaito-opetusta lasten omalla äidinkielellä. Opetus- ja tiedotusmateriaalia tuotettiin etnisillä vähemmistökielillä. Kyläläisille järjestettiin tietoisuuksia muun muassa hygienian merkityksestä ja päihteiden vaaroista. Kyläyhteisöihin rakennettiin käymälöitä. Sairastelu yhteisöissä väheni. Hanketta toteutti International Cooperation Cambodia (ICC) iBCDE (KYT).

Ulkomaantyön tavoite 6: Riistetyt ja hyväksikäytetyt toipuvat ja päättävät omasta elämästään osana yhteiskuntaa.

Kolumbiassa kirkon toteuttamassa Ecovida-ympäristöhankkeessa Boyacán maakunnan köyhimpien alueiden väestön ruokaturva ja vesitilanne ovat parantuneet, kun sinne perustettiin kasvihuoneita ja -maita. Perheet ovat oppineet luonnonmukaista maanviljelyä ja osaavat valmistaa itse tarvittavia biolannoitteita. Perheiden toimeentulo on parantunut, kun he ovat päässeet myymään kasvattamiaan vihanneksia. Luterilaisen maailmanliiton maaohjelman kautta Araucan maakunnassa asuvien pienviljelijöiden toimeentulo ja jääminen alueilleen on vahvistunut orgaanisen viljelyn ja siihen liittyvän koulutuksen kautta (KYT).

Botswanassa perustettiin kouluihin ihmisoikeuskerhoja ennalta ehkäisemään ihmisoikeusrikkomuksia. Vammaisten oikeus terveyteen eli BONELA-järjestön toimialueilla (Palapye, Francistown) perustettiin kouluihin ihmisoikeuskerhoja ennalta ehkäisemään ihmisoikeusrikkomuksia. Kerhojen jäsenet toimivat koulujensa ja yhteisöjensä ihmisoikeusasianajajina, jotka rekisteröivät ja raportoivat rikkomuksista. BONELA jatkoi oikeusavun tarjoamista nuorille, vammaisille, hiv-positiivisille ja seksityöntekijöille.

Ulkomaantyön tavoite 7: Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret oppivat elämäntaitoja ja vastuullisen aikuisuuden perusteita.

Etiopian Dessien alueella aids-orpojen tukihankkeella on saavutettu merkittäviä myönteisiä tuloksia. Syrjäytymisvaarassa olleet lapset ja nuoret, joilla ilman hankkeen kokonaisvaltaista tukea ei olisi ollut mahdollisuutta koulutukseen, ovat käyneet koulua, valmistuneet ammattiin ja kokevat olevansa elämäänsä tyytyväisiä. He pystyvät hankkimaan työllään oman toimeentulonsa. Useat voivat tukea myös perhettään ja huoltajiaan. Tukea saaneista 338 lapsesta ja nuoresta 68 % on käynyt koulua vähintään 9. luokkaan asti. Useat ovat päässeet ammattikouluun ja myös yliopistoon. Yleisesti maassa vain 29 % nuorista pääsee koulutuksessa näin pitkälle. Kaikki tukea saaneet lapset kävivät koulua vähintään 5. luokkaan asti (yleisesti keskimäärin 56,5 %). Koulutus paransi nuorten työllistymismahdollisuuksia niin, että 71 % (yleisesti yli 54 %) tukea saaneista nuorista työskentelee ammatissaan (KIT).

Tyttöpartiotyön tiimoilta **Namibian** pohjoisalueen tyttötyö on virkistynyt. Uusia tyttöjä on rekrytoitu mukaan partiioon ja heille on järjestetty partioliikkeen mukaista koulutusta ja leiritoimintaa. Kaikkiaan 15 syrjäytymisvaarassa olevaa lasta on saanut muiden lasten tavoin opetusta ja hoitoa. (KIT).

Laosissa hyvin eristyksissä olevilla alueilla asuvat etnisiin vähemmistöihin kuuluvat nuoret pääsivät kouluttautumaan yhteisötaiteilijoiksi ja tarinankertajiksi. World Renew -järjestön hankkeessa nuoret hyödynsivät taitojaan alueen kouluissa ja erityisesti esiopetusluokissa. Tarinoiden kautta lapset oppivat elämäntaitoja ja samalla arvostus omaa kieltä ja kulttuuria kohtaan kasvoi (KYT).

Toivon teema 3: Muutamme maailmaa oikeudenmukaisemmaksi.

Kumppaneidemme kanssa kamppailemme taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta.

Ulkomaantyön tavoite 8: Poliittiset päättäjät ja talousvaikuttajat tiedostavat ihmisoikeuksien toteutumisen esteitä ja toimivat niiden poistamiseksi.

Kambodžassa parani lastenkotien minimistandardien valvonta. M'rup Russey-järjestö yhdessä sosiaaliministeriön kanssa teki valtion alaisiin lastenkoteihin tarkastuksia, joissa valvottiin, noudattavatko lastenkodit toiminnan minimistandardeja. Lisäksi jatkettiin vaihtoehtoisten yhteisölähtöisten tukimuotojen kehittämistä lastenkotien tilalle. Chab Dai -järjestö työskenteli aktiivisesti kansallisella tasolla ihmiskaupan vastaisessa komiteassa. First Step jatkoi kiinteää yhteistyötä sosiaaliministeriön kanssa kouluttamalla sosiaalityöntekijöitä erityisesti ehkäisemään seksuaalista hyväksikäyttöä (KYT).

Kolumbiassa vammaiset henkilöt ovat saaneet oikeusapua juristilta. Kolumbian kirkon toteuttamaan DAEC-vammaishankkeeseen osallistuneet vammaiset henkilöt ja heidän huoltajansa ovat oppineet vaikuttamaan viranomaisiin vammaisten oikeuksien puolesta. He ovat saaneet aikaan muutoksia vammaisten elämään. Vammaiset henkilöt ovat saaneet oikeusapua hankkeen juristilta (KYT).

Ulkomaantyön tavoite 9: Kansalaisyhteiskunnan johtajat puolustavat aktiivisesti syrjittyjen oikeuksia.

Nepalissa järjestettiin neuvotteluja kirkkojen ja kristillisten järjestöjen johtajille uskonnonvapaudesta, kastisyrjinnästä ja naisiin kohdistuvasta väkivallasta. Christian Commitment to Building New Nepal (CCBNN) on järjestänyt seminaareja ja neuvotteluja kirkkojen ja kristillisten järjestöjen johtajille näiden haastamiseksi vaikuttamaan yhteiskunnassa muun muassa uskonnonvapauden ja kirkkojen aseman sekä rauhan ja sovinnon kysymyksissä sekä toimimaan kastisyrjinnän, naisiin kohdistuvan väkivallan ja työttömyyden poistamiseksi ja uskontojenvälisen suvaitsevaisuuden puolesta. Uskontojenvälisiä neuvotteluja on käyty eri uskontoja edustavien uskonnollisten johtajien kanssa (KIT).

Etelä-Afrikassa asunnottomien oikeuksien puolesta tehtiin vaikuttamistyötä mediassa. Tswane Leadership Foundation (TLF) vaati mediassa asunnotto-

mille oikeuksia. Järjestö haastoi Pretorian kaupungin johtoa tutustumaan asunnottomien ongelmaan kaupungissa ja sai pormestarinkin ottamaan kantaa ja sitoutumaan parannuksiin.

Kambodžassa järjestettiin koulutusta ajankohtaisista lastensuojelukysymyksistä. First Step -järjestö koordinoi kansallisen tason verkostoa, joka keskittyy vammaisten henkilöiden ja lasten suojeluun maassa sekä tarjoaa koulutusta ajankohtaisista lastensuojelukysymyksistä. Verkostossa on mukana edustajia kymmenistä alan järjestöistä. Suomen ja EU-virkamiesten tietoisuuteen tuotiin Laosin viranomaisten keskuudessa levinnyt käytäntö siitä, että aloittavia opettajia työllistetään ilman palkkaa yhdestä kolmeen vuoteen ennen kuin palkkaa opettajille aletaan maksaa (KYT).

Tansaniassa uskonnollisten johtajien tieto ihmisoikeuksista on kasvanut. Etsivässä vammaistyössä uskonnolliset toimijat tukevat hankkeitamme etsimällä koteihin piilotettuja vammaisia ja rohkaisemalla heidän huoltajiaan avoimuuteen ja tuomaan vammaisia perheenjäseniään yhteisön osaksi (KYT).

Ulkomaantyön tavoite 10: Kumppanikirkot ja -järjestöt toimivat ammattitaitoisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti.

Thaimaassa hankehallinto on vahvistunut. Luterilaisessa kirkossa on vahvistunut hankehallinnon ja tavoitteellisen työn ymmärrys. Kirkon työntekijät, vapaaehtoiset ja Luther-seminaarin (LST) opiskelijat ovat saaneet koulutusta, jota he voivat hyödyntää seurakuntatyössä. Työntekijät pystyvät seuraamaan omien hankkeidensa kehittymistä. Myös **Angolassa** hallinnon kapasiteetti on vahvistunut budjettisuunnitelmien ja raporttien tekemisen myötä (KIT).

Täsmäkoulutuksia **Boliviassa** ja **Nepalissa**. Boliviassa kumppanijärjestö on vahvistanut hankehallinnon taitojaan uuden hankesuunnitelman työstämisen yhteydessä annetun täsmäkoulutuksen kautta. (KYT)

Nepalissa puolestaan panostettiin siihen, että jokainen kumppanijärjestö maksuu tulosperustaisen hallinnon ja hankesuunnittelun ja parantaa raportoinnin ja hankesuunnittelun laatua. Tuloksena kumppaneiden raportointi parantui ja hankesuunnitelmat ovat laadukkaampia (KYT).

Kuurojen asema on parantunut **Etiopiassa**. Asiantuntijamme toimii sekä kouluttajana ja yhteyksien luojana viranomaisiin, yliopistoihin ja muihin asiantun-

tijatahoihin. Hän koordinoi ja suunnittelee koulutukset ja neuvottelut, joiden tuloksena kuurojen asema maassa ja tietoisuus heidän oikeuksistaan on parantunut merkittävästi. Mahdollisuudet yhä useampien kuurojen koulutukseen ja työntekoon ovat lisääntyneet (KYT).

Kambodžassa projektisuunnittelu auttoi selkeämpiin tavoitteisiin. Kumppaneiden omaa osaamista vahvistettiin alueellisen kehitysyhteistyökoordinaattorin antamalla perehdytyksellä tulosperustaiseen hankehallintoon ja projektisuunnitteluun. Näin organisaation johto pystyi asettamaan selkeämpiä tavoitteita työlleen, rakentamaan selkeämpiä työnkuvia ja pystyi hahmottamaan omaa työtään paremmin (KYT).

LIITE 4 Yhteistyökumppanit

ALUE	MAA	YHTEISTYÖKIRKOT	YHTEISTYÖJÄRJESTÖT
Eteläinen Afrikka	Angola	<ul style="list-style-type: none"> • Angolan evankelis-luterilainen kirkko (IELA) 	<ul style="list-style-type: none"> • LML:n Angolan maaohjelma • Instituto de Teologia Evangelica no Lubango (ISTEL) • Yhtyneet Raamattuseurat (UBS)
	Botswana	<ul style="list-style-type: none"> • Botswanan evankelis-luterilainen kirkko (ELCB) 	<ul style="list-style-type: none"> • Thuso Rehabilitation Center (TRC) • Kagisano Society Women's Shelter (KWS) • Botswana Network on Ethics, Law and HIV/AIDS (BONELA)
	Etelä-Afrikka		<ul style="list-style-type: none"> • Kwa-Zulu Natal Christian Council (KZNCC) • CBR Education and Training for Empowerment (CREATE) • Tswane Leadership Foundation (TLF)
	Namibia	<ul style="list-style-type: none"> • Namibian evankelis-luterilainen kirkko (ELCIN) 	
	Zimbabwe		<ul style="list-style-type: none"> • Gwai Grandmothers Group (GGG) • Zimbabwe Council of Churches (ZCC)
Itäinen ja Keskinen Afrikka	Etiopia	<ul style="list-style-type: none"> • Ethiopian evankelinen Mekane Yesus -kirkko (EECMY) 	<ul style="list-style-type: none"> • SIL Ethiopia
	Tansania	<ul style="list-style-type: none"> • Tansanian evankelis-luterilainen kirkko (ELCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS) • Huduma ya Injili na Maendeleo wa Wafugaji (HiMWA) • Iringan yliopisto (UoI) • Tuma University Makumira (TUMA) • Sebastian Kolowa Memorial University (SEKOMU) • Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN)
Läntinen Afrikka	Mauritania		<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML)
	Senegal	<ul style="list-style-type: none"> • Senegalin luterilainen kirkko 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkkojen maailmanneuvosto (WCC) • Luterilainen maailmanliitto (LML) • The Lutheran Communion in Central and Western Africa (LUCCWA)

Mekongin alue ja Oseania	Kambodža	<ul style="list-style-type: none"> • Kambodžan luterilainen kirkko (LCC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chab Dai • International Cooperation Cambodia (ICC) • Church World Service (CWS) Cambodia • M'rup Russey • First Step • Komar Pikar Foundation (KPF) • Lutheran World Mission (LWM)
	Laos		<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML) • World Renew • Alliance Anti Traffic Thailand (AAT)
	Papua-Uusi-Guinea		<ul style="list-style-type: none"> • SIL International • Bible Translation Association of Papua New Guinea
	Singapore	<ul style="list-style-type: none"> • Singaporen luterilainen kirkko (LCS) 	
	Thaimaa	<ul style="list-style-type: none"> • Thaimaan evankelis-luterilainen kirkko (ELCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • Alliance Anti Traffic Thailand (AAT) • SIL International • Lutheran Mission in Thailand (LMT) • Mekong Mission Forum (MMF)
	Vietnam		<ul style="list-style-type: none"> • Alliance Anti Traffic Vietnam (AAT) • Church World Service (CWS) Vietnam • VietHealth
	Myanmar		<ul style="list-style-type: none"> • Euro-Burma Office (EBO) • Pyidaungsu Institute (PI)
Kiina, Hongkong SAR, Taiwan	Kiina		<ul style="list-style-type: none"> • China Christian Council (CCC) • Amity Foundation • Hunan Christian Council (HCC) • Yunnan Christian Council (YCC) • Nanjingin teologinen seminaari • Hunanin raamattukoulu • Zhongnan-yliopisto • Dalin ja Baoshanin raamattukoulut • Baoshanin huumevieroituskus
	(Hongkongin itsehallinto-alue)	<ul style="list-style-type: none"> • Hongkongin evankelis-luterilainen kirkko (ELCHK) 	<ul style="list-style-type: none"> • Institute of Sino-Christian Studies (ISCS) • Lutheran Theological Seminary (LTS) • Hong Kong Christian Council (HKCC)

	(Taiwan)	<ul style="list-style-type: none"> • Taiwanin luterilainen kirkko (LCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • China Lutheran Seminary (CLS) • Taiwanin radiotyön keskus (Hsin Yi Broadcasting Center) • Armon majatalon huumevieroituskeskus (House of Grace) • Taiwan Foreign Inmates Caring Association (TFICA)
Lähi-itä	yhteiset		<ul style="list-style-type: none"> • SAT-7
	Israel		<ul style="list-style-type: none"> • International Christian Churches (ICCI-Dspr) • KavLaOved
	Palestiinan itsehallintoalueet	<ul style="list-style-type: none"> • Jordanian ja Pyhän maan evankelis-luterilainen kirkko (ELCJHL) 	<ul style="list-style-type: none"> • Birzeit University • Defence for Children International (DCI)
	Syyria		<ul style="list-style-type: none"> • Common Space Initiative
	Oman		<ul style="list-style-type: none"> • Al Amana Centre
Nepal ja Pakistan	Nepal	<ul style="list-style-type: none"> • Nepalin evankelis-luterilainen kirkko (NELC) 	<ul style="list-style-type: none"> • National Churches Fellowship of Nepal (NCFN / LTD) • Grace Community Service (GCS) • Nepal Ebenezer Bible College (NCFN/NEBC) • Christian Commitment to Building New Nepal (CCBNN) • TEACH Nepal • Forward Looking (FL) • FOCUS • United Mission to Nepal (UMN) • Gandaki Boarding School (GBS) • Centre for Mental Health and Councelling (CMC Nepal) • Group of Helping Hands (SAHAS Nepal) • Tansen Mission Hospital (TMH) • Samaritan Utthan Sewa (SUS) • Sasthagat Bikash Sanjal • Shanti Nepal • KOSHISH
	Pakistan	<ul style="list-style-type: none"> • Pakistanin kirkko / Diocese of Peshawar (DOP) 	<ul style="list-style-type: none"> • Christian Hospital Tank (CHT) • Pakistanin Raamattukirjekurssikoulu (PBCS) • Open Theological Seminary (OTS) • United Bible Training Centre • Pakistanin Raamattuseura (PK Bible Society)

Latinalainen Amerikka	Bolivia	<ul style="list-style-type: none"> • Bolivian evankelis-luterilainen kirkko (IELB) 	<ul style="list-style-type: none"> • Centro de Promoción Minera (CEPROMIN)
	Kolumbia	<ul style="list-style-type: none"> • Kolumbian evankelis-luterilainen kirkko (IELCO) 	<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML)
	Venezuela	<ul style="list-style-type: none"> • Venezuelan evankelis-luterilainen kirkko (IELV) 	
Eurooppa ja Keski-Venäjä	Ranska		<ul style="list-style-type: none"> • L'Association Diaconale Protestante Marhaban (ADPM)
	Venäjä	<ul style="list-style-type: none"> • Inkerin evankelis-luterilainen kirkko 	<ul style="list-style-type: none"> • Kazhdyyj-säätiö • Dikoni-säätiö
	Viro	<ul style="list-style-type: none"> • Viron evankelis-luterilainen kirkko (EELK) 	
Monenkeskinen yhteistyö			<ul style="list-style-type: none"> • ACT-allianssi • Euro-Burma Office (EBO) • CPMPF (Church of Pakistan Mission Partners Forum) • Ecumenical Advocacy Alliance (EAA) • Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN) • Inkerin kirkon lähetysjärjestöjen yhteistyöelin (IKLY) • Joint Christian Ministry in West Africa (JCMWA) • Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN/WCC) • Kirkkopalvelut • Luterilainen maailmanliitto (LML) • Mekong Mission Forum (MMF) • Project for Christian Muslim Relation in Africa (PROCMURA) • Wycliffe raamatunkääntäjät • SAT-7 • Common Space Initiative (CSI) • United Mission to Nepal (UMN)

LIITE 5

Henkilöstötiedot ja työvoimakustannukset

TIETOJA HENKILÖSTÖSTÄ	2015	2016	2017
Tehdyt henkilötyövuodet			
ulkomainen työ	117	95	97
kotimaantoiminnot	133	127	112
yhteensä	250	222	209
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.			
ulkomainen työ (sisältää kotimaasta käsin ulkomaantyötä tekevät)	111	87	87
KOTIMAANTOIMINNOT			
ulkomaanosasto (sisältää kotimaanjaksolla olevia ulkomaantyöntekijöitä, alle 6 kk)	27	31	42 selittyy rauhan ja sovinnon yksikön siirtymisellä ulkomaanosastolle
kotimaanosasto (sisältää kotimaanjaksolla olevia ulkomaantyöntekijöitä)	48	45	51
hallinto-osasto	15	14	13
toiminnanjohtajan toimisto	7	2	2
viestintä ja varainhankinta	13	16	24 selittyy kustannusliikkeen siirtymisellä viestintään
talousosasto	20	13	14
kotimaantoiminnot yhteensä	130	121	146
yhteensä	241	208	233
VAKINAINEN HENKILÖSTÖ			
vakinaisten työsuhteiden lkm	209	194	187
vakituisten työsuhteiden osuus vähint. 4 kk työsuhteista	79%	82%	78,6
poistuma vakinaisesta henkilöstöstä	17%	33%	12%
IKÄ- JA SUKUPUOLIRAKENNE			
henkilöstön keski-ikä, vuotta	48,80%	47,9	47,3
45 vuotta täyttäneiden osuus	61%	62%	54%
naisten/miesten osuus	68/32 %	68/32 %	69/31 %
naisten/miesten osuus esimiestehtävissä	49/51 %	52/48 %	56/44 %

ULKOMAILLA TOIMIVAT TYÖNTEKIJÄT	2015	2016	2017
työvoimakustannukset (1000 e)			
palkat / ulkomaanjaksot	3579	3030	2677
palkat / työskentely kotimaanjaksoilla	491	492	411
laskennallinen palkkavelan muutos	-137	-166	-62
sosiaaliturvan kustannukset	1199	1184	644
työskentelymaassa maksetut verot	227	279	159
valmennuskoulutuksen kulut	4	6	12
kielenopiskelu työskentelymaassa	27	15	29
muut henkilöstökoulutuksen kulut	7	8	7
työnohjaus ja työyhteisön kehittäminen	15	10	9
matkakulut kotimaa / työskentelymaa	267	150	98
työterveyshuolto ja työkunnan ylläpito	77	26	23
virkestys- ja sosiaalitoiminta	75	51	69
asumiskulut työskentelymaassa	729	661	655
lasten koulunkäyntikulut	444	453	354
ulkomaantyöntekijöiden päivärahat	79	66	75
muut välilliset työvoimakustannukset	246	196	173
saadut yleisavustukset	-41	-125	-23
yhteensä	7288	6336	5310

KOTIMAASSA TOIMIVAT TYÖNTEKIJÄT	2015	2016	2017
työvoimakustannukset (1000 e)			
palkat	5151	4985	4958
laskennallinen palkkavelan muutos	-17	-104	-44
sosiaaliturvan kustannukset	1159	1048	880
sisäisen henkilöstökoulutuksen kulut			
ulkomaiset opintomatkat	0	1	0
MUUT HENKILÖSTÖKOULUTUKSEN KULUT			
henkilöstökoulutus	44	36	36
työnohjaus ja työyhteisön kehittäminen	12	8	7
työterveyshuolto ja työkunnan ylläpito	96	104	95
virkestys- ja sosiaalitoiminta	19	24	20
työpaikkaruokailu	130	119	113
muut välilliset työvoimakustannukset	1	1	0
YHTEENSÄ	6595	6222	6065

TILINPÄÄTÖS 2017

Tase 31.12.2017

Tuloslaskelma

Liitetiedot 2017

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

TASE 31.12.2017

PYSYVÄT VASTAAVAT	31.12.2017	31.12.2016
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	605 672,64	369 717,79
Aineelliset hyödykkeet		
Toimitilakiinteistö	4 871 786,09	4 992 852,33
Kursikeskuskiinteistö	1 772 218,68	1 837 953,46
Muut kiinteistöt	1 796 535,84	1 692 321,91
Koneet, laitteet ja kalusteet	124 122,01	167 699,76
Yhteensä	8 564 662,62	8 690 827,46
Sijoitukset		
Käyttöomaisuusosakkeet	1 590 832,36	1 574 226,08
Asuinhuoneisto-osakkeet	4 040 565,49	4 332 567,94
Muut osakkeet ja osuudet	14 020 144,80	11 855 724,40
Omakatteisen rahaston sijoitukset	154 304,01	144 993,43
Yhteensä	19 805 846,66	17 907 511,85
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	131 248,51	166 926,76
Pitkäaikaiset saamiset		
Vuokra- ja valmismatkatilivakuus	142 731,00	45 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	42 923,81	128 583,04
Henkilökuntasaamiset	182 181,89	168 976,21
Ennakkomaksut	4 299,70	4 299,70
Keskeneräisten testamenttien kulut		12 359,36
Siirtosaamiset	2 156 948,55	2 222 400,18
Yhteensä	2 386 353,95	2 536 618,49
Rahat ja pankkisaamiset	544 987,04	390 767,54
Vastaavaa yhteensä	32 181 502,42	30 107 369,89

VASTATTAVAA**Oma pääoma**

Toimintapääoma	3 000 473,85	3 000 473,85
Sidotut rahastot	1 921 421,89	1 975 929,06
Vapaat rahastot	15 668 770,17	15 069 454,86
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 815 920,22	609 715,31
Yhteensä	23 406 586,13	20 655 573,08

Omakatteinen rahasto	154 304,01	144 993,43
-----------------------------	-------------------	-------------------

Pitkäaikainen vieras pääoma

Lainat rahoituslaitoksilta	1 150 000,00	4 212 500,00
Eläkevastuuvelka	117 700,00	165 100,00
Elinkorahastot	106 855,63	99 493,14
Yhteensä	1 374 555,63	4 477 093,14

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoituslaitoksilta	3 062 500,00	600 000,00
Ostovelat	138 914,57	535 980,75
Keskeneräiset testamentit	3 531,08	12 359,36
Muut saadut ennakot	1 254 256,89	872 397,99
Kehitysyhteistyöennakot	304 396,00	
Muut siirtovelat	1 657 256,49	1 753 007,91
Muut lyhytaikaiset velat	825 201,62	1 055 964,23
Yhteensä	7 246 056,65	4 829 710,24

Vastattavaa yhteensä	32 181 502,42	30 107 369,89
-----------------------------	----------------------	----------------------

TULOSLASKELMA

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Varsinainen toiminta		
Ulkomainen työ		
Kehitysyhteistyöavustukset	4 765 604,00	5 537 490,00
Muut saadut avustukset	2 143 439,01	2 314 236,57
Muut tuotot	89 734,88	126 360,11
Tuotot yhteensä	6 998 777,89	7 978 086,68
Toimintakulut ja avustukset	-10 060 196,08	-11 006 591,77
Henkilöstökulut	-6 987 270,80	-7 990 167,13
Poistot	-175 311,63	-173 517,76
Muut kulut	-1 614 948,91	-1 347 725,23
Kulut yhteensä	-18 837 727,42	-20 518 001,89
YHTEENSÄ	-11 838 949,53	-12 539 915,21
Kotimainen työ		
Saadut avustukset	107 837,17	214 305,66
Muut tuotot	184 102,26	116 955,22
Tuotot yhteensä	291 939,43	331 260,88
Henkilöstökulut	-1 594 482,43	-1 707 825,24
Poistot	0,00	-10 264,36
Muut kulut	-1 529 253,48	-1 332 678,40
Kulut yhteensä	-3 123 735,91	-3 050 768,00
YHTEENSÄ	-2 831 796,48	-2 719 507,12
Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto		
Saadut avustukset	19 876,80	94 902,45
Sisäiset hyvitykset	128 356,71	144 468,84
Muut tuotot	180 916,65	176 585,44
Tuotot yhteensä	329 150,16	415 956,73
Henkilöstökulut	-1 512 834,81	-1 616 324,41
Poistot	-290 806,15	-288 029,91
Kulujen siirto toisille toimintoille	898 911,65	806 173,78
Muut kulut	-1 436 088,54	-1 394 408,27
Kulut yhteensä	-2 340 817,85	-2 492 588,81
YHTEENSÄ	-2 011 667,69	-2 076 632,08
Liiketoimintayksiköt		
Myyntituotot	543 087,11	665 454,67
Sisäiset hyvitykset	240 094,53	211 035,01
Muut tuotot	12 178,82	9 732,51
Tuotot yhteensä	795 360,46	886 222,19
Henkilöstökulut	-490 925,01	-549 940,15

Poistot	-91 117,23	-93 695,69
Muut kulut	-463 750,13	-528 396,18
Kulut yhteensä	-1 045 792,37	-1 172 032,02
YHTEENSÄ	-250 431,91	-285 809,83
Varsinaisen toiminnan kulujaämä	-16 932 845,61	-17 621 864,24
Varainhankinta		
Seurakuntien talousarvioavustukset	8 674 151,16	8 628 300,36
Seurakuntien toiminnalliset tuotot	2 553 592,34	2 800 883,34
Kolehtituotot	1 345 254,09	1 540 736,66
Järjestö- ja yritystuotot	956 522,40	1 155 264,00
Testamenttituotot	2 354 630,96	2 147 334,72
Muut keräys- ja lahjoitustuotot	2 687 996,33	2 631 012,83
Jäsenmaksut	11 840,00	9 800,00
Muut tuotot	4 434,56	17 151,14
Tuotot yhteensä	18 588 421,84	18 930 483,05
Henkilöstökulut	-730 237,67	-724 808,58
Poistot	-51 187,20	-51 187,18
Muut kulut	-1 049 671,83	-1 060 569,11
Kulut yhteensä	-1 831 096,70	-1 836 564,87
YHTEENSÄ	16 757 325,14	17 093 918,18
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Vuokratuotot	200 518,05	203 537,81
Realisointituotot	2 659 271,66	753 173,28
Muut tuotot	412 769,03	794 017,33
Tuotot yhteensä	3 272 558,74	1 750 728,42
Yhtiövastikkeet	-75 543,53	-95 013,30
Korkokulut	-158 650,21	-173 433,36
Muut kulut	-103 363,90	-240 021,44
Kulut yhteensä	-337 557,64	-508 468,10
YHTEENSÄ	2 935 001,10	1 242 260,32
Tilinpäätössiirrot		
Rahastojen lisäys	-541 267,26	-973 667,12
Rahastojen vähennys	597 706,85	869 068,17
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
YHTEENSÄ	56 439,59	-104 598,95
Tilikauden ylijäämä /alijäämä	2 815 920,22	609 715,31

LIITETIEDOT 2017

Tilinpäätöksen laadintaa koskevat tiedot

Kannatustulojen jaksotuserusteita ei ole muutettu. Testamenttilahjoitukset on tuloutettu testamenttisaannon saatua lainvoiman ja kiistattoman omistusoikeuden synnyttyä.

Seurakuntien talousarvioavustukset on merkitty myöntämivuoden tuotoksi. Muut kannatustuotot on kirjattu maksuperusteella lukuun ottamatta tilivuo-
delle erikseen osoitettuja tammi-maaliskuussa 2018 tilitettyjä varoja.

Käyttö- ja sijoitusomaisuuteen kirjatut lahjoitukset on arvostettu kohtuulliseen käypään arvoon.

Ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyöavustusten käyttö on oikaistu suoriteperusteiseksi ja käyttämätön osuus on kirjattu saatuna enakkona taseen vastattaviin. Vastaavasti saataviin on kirjattu enakkomaksuna käyttämätön osuus lähetetyistä avustuksista.

Pysyvien vastaavien sijoituksista julkisesti noteeratut osakkeet ja rahasto-osuudet on arvostettu käypään arvoonsa.

Lähetysseura omistaa ulkomailla muutamia kiinteistöjä ja asunto-osakkeita, joista ylläpidetään omaa erillistä seurantaa ja joiden tase-arvo on nolla.

Tuottojen ja kulujen yhteenveto

Kirkon lähetystyön keskuksen tilastointiohjeen mukainen tuottojen ja kulujen yhteenveto

1000 €	2017	2016
seurakuntien talousarviomäärärahat	8 674	8 628
vapaaehtoinen kannatus	9 910	10 285
julkinen rahoitus	4 766	5 537
muut tuotot	5 146	3 633
TUOTOT YHTEENSÄ	28 496	28 084
avustukset ja toim. tuki yhteistyökirkkoille ja -järjestöille	10 173	11 120
ulkomaantyöntekijöiden kulut	5 501	6 559
ulkomaantyön suunnittelu ja seuranta	1 573	1 482
muut ulkomaisen toiminnan kulut	1 288	1 045
ULKOMAANTYÖN KULUT YHTEENSÄ	18 535	20 206
varainhankinta	1 827	1 819
viestintä	767	723
koulutus- ja kasvatustoiminta	1 729	1 817
toimintojen suunnittelu ja seuranta	867	728
ULKOMAANTYÖN KOTIM. TUKITOIMINNOT YHT	5 190	5 087
yleishallinnon kulut	2 011	2 076
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	25 736	27 369
satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot	-56	105
tilikauden alijäämä / ylijäämä	2 816	610
Valtionavustukset		
1000 €	2017	2016
Ulkoasiainministeriö		
kehitysyhteistyöhankkeisiin	4 766	5 537
josta kehitysyhteistyön tiedotustoimintaan kotimaassa	69	107
muihin hankkeisiin	2 085	2 175

Pysyvien vastaavien vuosipoistot

1000 €	2017	2016
aineettomat oikeudet		
sm-poisto 5 v.	155	152
toimitilakiinteistö		
menojäännöspoisto 4 %	157	166
kirkkokiinteistö		
menojäännöspoisto 4 %	41	42
kursrikeskuskiinteistö		
menojäännöspoisto 4 %	73	77
koneet, laitteet ja kalusteet		
sm-poisto 3–5 v.	70	67
Ulkomailla olevat kiinteistöt		
sm-poisto 5 v.	113	113
YHTEENSÄ	609	617

Eläkevastuuvelka

Siirtovelkana esitetystä arvioidusta eläkevastuuvelasta 118 t € kohdentuu 87 % työsuh-teessa olevien nyttemmin suljetun eläkesäännön mukaisiin vastaisiin eläkkeisiin ja loput 13 % eläkkeensaajien jatkuviin maksussa oleviin eläkkeisiin.

Eläkevastuuvelan vähentymä oli 47 t €, mikä on kirjattu ulkomaisen työn henkilöstökulu-jen vähennykseksi.

Pysyvien vastaavien muutokset

1000 €	1.1.2017	lisäys	vähennys	31.12.2017
aineettomat oikeudet	370	391	155	606
toimitilakiinteistö	3 979	53	157	3 875
kirkkokiinteistö	1 014	24	41	997
kurskeskuskiinteistö	1 838	7	73	1 772
muut kiinteistöt	1 692	217	113	1 796
koneet, laitteet, kalusteet	168	26	70	124
käyttöomaisuusosakkeet	1 574	17	0	1 591
asuinhuoneisto-osakkeet	4 333	545	837	4 041
muut osakkeet ja osuudet	11 856	3 521	1 356	14 020

Tietoja asuinhuoneisto-osakkeista

	2017	2016
lukumäärä pääkaupunkiseudulla	19	21
lukumäärä muualla Suomessa	6	5
keskimääräinen pinta-ala	55	61
Siirtosaamisten erittely		
1000 t €	2017	2016
kannatustilitykset	1 343	1 483
käyttämättömät KYT ennakkomaksut	66	-
eläkemaksun jaksotus	211	257
muut siirtosaamiset	537	482
YHTEENSÄ	2 157	2 222

Rahastot ja oman pääoman muutokset

sidotut rahastot 1000 €	1.1.2017	lisäys	vähennys	31.12.2017
Helvi Kostiaisen muistorahasto	4	-	-	4
Eeva ja Tahvo Tukian muistorahasto	8	1	1	8
Margareta ja Arvi H. Saarisuun rahasto	13	1	1	13
Hanna Kujalan rahasto	34	3	3	34
Väinö Launiksen rahasto	50	4	4	50
Alpo Hukan muistorahasto	15	-	-	15
Elvin rahasto	84	6	6	84
Maja Haikolan muistorahasto	38	3	3	38
Raija Salmen muistorahasto	290	0	36	254
Kaskinen – Simojoki -rahasto	63	64	116	11
yhdistetty lahjoitusrahasto	208	15	15	208
Kangaslampi-rahasto	62	5	3	64
Lasten pankki -rahasto	436	229	50	615
katastrofirahasto	478	284	413	349
rahasto Pakistanin työlle	88	-	11	77
Segezhan tukirahasto	104	-	7	97

Ilmastorahasto	-	11	11	-
Lestadiolainen Uusheräys –rahasto	-	30	30	-
YHTEENSÄ	1 976	656	710	1 921

vapaat rahastot 1000 €	1.1.2017	lisäys	vähennys	31.12.2017
työalueiden ajoneuvorahasto	289	-	-	288
tutkimusrahasto	299	-	10	289
kiinteistörahasto	8 600	-	-	8 600
lähetyskannatuksen tasausrahasto	3 324	610	-	3 933
valuuttakurssivaihtelujen tasausrahasto	2 558	-	-	2 558
YHTEENSÄ	15 069	610	10	15 669

omakatteinen rahasto 1000 €	1.1.2017	lisäys	vähennys	31.12.2017
naisten tulevaisuudelle -rahasto	145	13	4	154

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön sekä osakkeita

1000 €	2017	2016
rahalaitoslainat	4 213	4 813
limiittiluotto	3 000	2 000
kiinteistökiinnitykset	6 005	6 005
pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	1 682	1 835
YHTEENSÄ, annetut vakuudet	7 687	7 840

Koronvaihtosopimusten pääoma on 4.212.500 euroa ja markkina-arvo 31.12.2017 –86.313,94 euroa.

Leasingsopimuksista maksettavat määrät

1000 €	2017	2016
seuraavalla tilikaudella maksettavat	94	121
myöhemmin maksettavat	48	66
YHTEENSÄ, muut vastuut	142	187

Lähetysseura on vuokrannut Pasilasta Maistraatinportti 2:sta käyttöönsä toimistotilaa 1404 m², 3 pysäköintipaikkaa sekä varastotilaa 131 m² 10.8.2017 allekirjoitetulla 10 vuoden vuokrasopimuksella alkaen 1.5.2018. Toimistotilasta on annettu pankkitakuu 97.731 €, mikä palautetaan vuokrasopimuksen päätyttyä.

Näistä tiloista syntyvät vuokravastuut ovat

1 000 €	2017	2016
seuraavalla tilikaudella maksettavat	272	
myöhemmin maksettavat	3 806	
Yhteensä	4 078	

Danske Bankista on 903.000 € pankkitakaus, edunsaajana Helsingin kaupunki, mikä kattaa Tähtitorninkatu 16–18 kaavamuutoksesta aiheutuvan maankäyttömaksun, mikä lankeaa maksettavaksi vuonna 2018.

Lähetysseura on velvollinen tarkistamaan kurssikeskuskiinteistön ja toimitilakiinteistön kiinteistö-investoinneista tehtyjä arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2026. Vastuun enimmäismäärä on 83 401,99 euroa.

Taseeseen on kirjattu siirtovelkoihin 23 t € Botswanan työalueen KYT-hankkeen kumppanin rahoituksen väärinkäytöstä johtuvaa kuluja. On todennäköistä, että Lähetysseura joutuu palauttamaan ko summan Ulkoministeriölle. Kohdemaassa on ryhdytty toimenpiteisiin tapauksen johdosta.

Tilintarkastuskulut

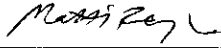
1000 €	2017	2016
tilintarkastus	22	21
muut palvelut	11	11

Toimielimet

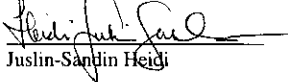
Hallituksen jäsenille on maksettu ansionmenetykskorvauksia 402,44 €, palkkioita ei ole maksettu.

**Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset /
Underteckning av verksamhetsberättelsen och bokslutet**

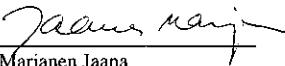
Genevessä huhtikuun 19. päivänä 2018 / Genève den 19 april 2018

Repo Matti
puheenjohtaja / ordförande

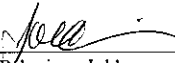
Juslin-Sandin Heidi

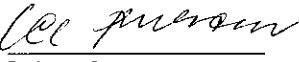
Marjanen Jaana

Mäkinen Ulla

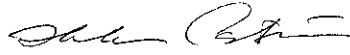
Pääkarinen Jukka

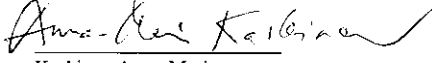
Purhonen Lea

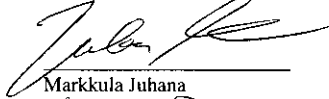
Steffansson Rolf
toiminnanjohtaja / verksamhetsledare

Castrén Helena

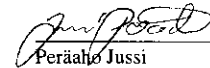
Kaskinen Anna-Mari

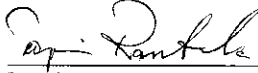
Markkula Juhana

Niemi Mirja

Peräaho Jussi

Rantala Tapani

Tilintarkastusmerkintä / Revisorernas underteckning

Suoritetusta tarkastuksesta olemme tänään antaneet tilintarkastuskertomuksen. /
Över slutförd revision har vi i dag avgivit berättelse.

Helsingissä huhtikuun 26. päivänä 2018 / Helsingfors den 26 april 2018

Kirsi Aromäki
KHT, CGR

Kati Kumpulainen
KHT, CGR

Tilintarkastuskertomus

Suomen Lähetyseura ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Lähetyseura ry:n (y-tunnus 0116962-5) tilinpäätöksen tilikaudeilta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti soveltuvassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyiden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankkimme lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

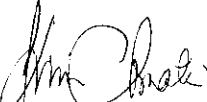
Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittelee toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 26. huhtikuuta 2018

Kirsi Aromäki
KHT

KPMG OY AB

Kati Kumpulainen
KHT

Kansikuva:

Nepalilaisesta Nashirul Nishasta, 23, tuli vaikuttaja ja rauhanrakentaja Lähetysseuran tukeman naisryhmän ansiosta. Yhteisön naiset ovat saaneet koulutusta tulonhankinnasta, naisten oikeuksista, terveydestä ja konfliktienratkaisusta. Heillä on myös oma laina- ja säästöryhmä.

Kuva: Prajwaal Maharjan